Christian Emilius Kaae

”Onkel Tom”

… hans historie lyder fantastik og han udtalte også, at meget af det lyder som usandheder ….

Løgnagtig .. . Politimesteren i Haderslev

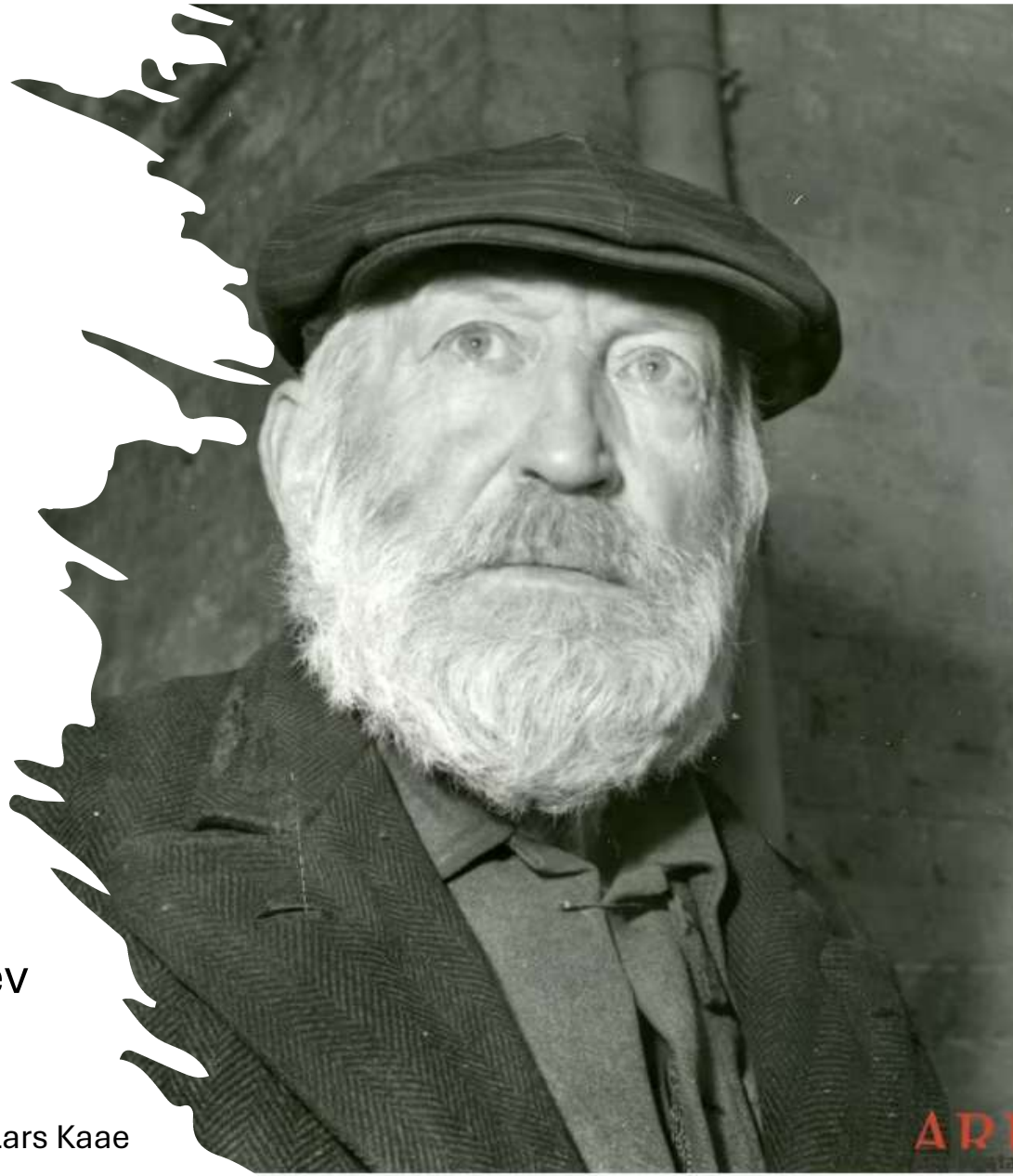

29/10 2026 – Onkel Tom er broder til Niels Johanne Kaae - farfar til Lars Kaae

Abed, Stokkemarke Sogn på Lolland

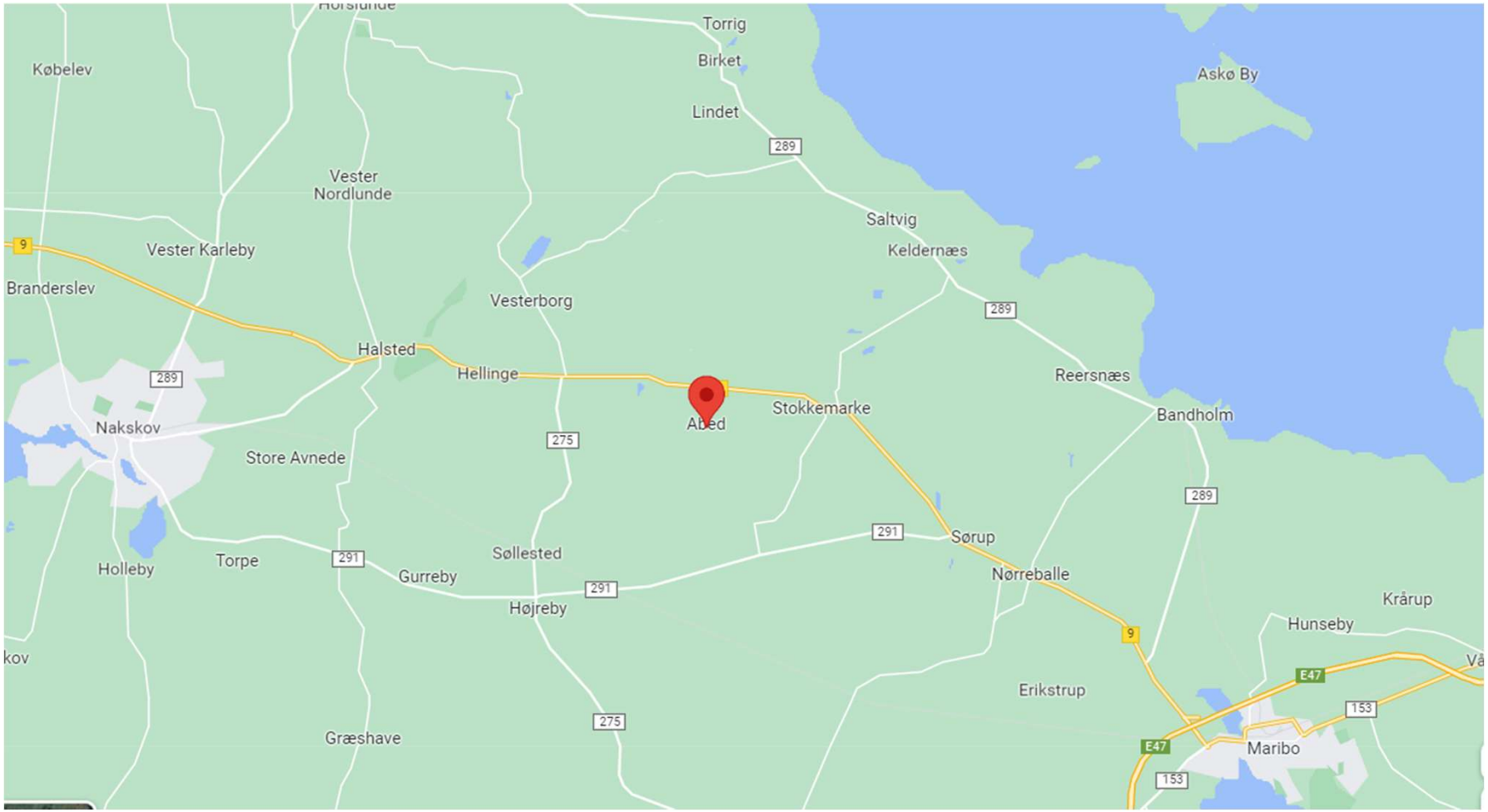

Matr. 3a
Abed By, Stokkemarke

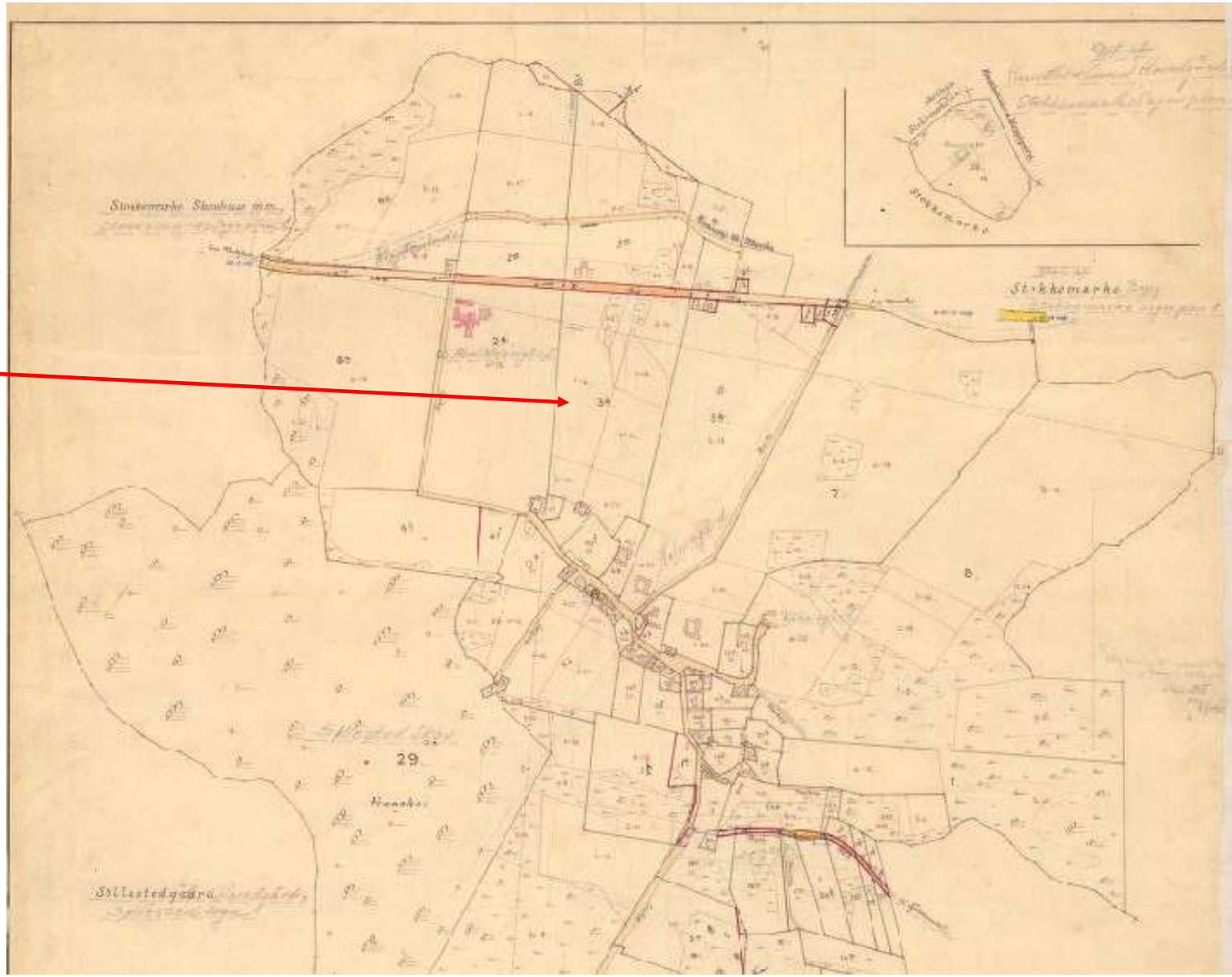

Anetræ – Kristian Emilius Kaae

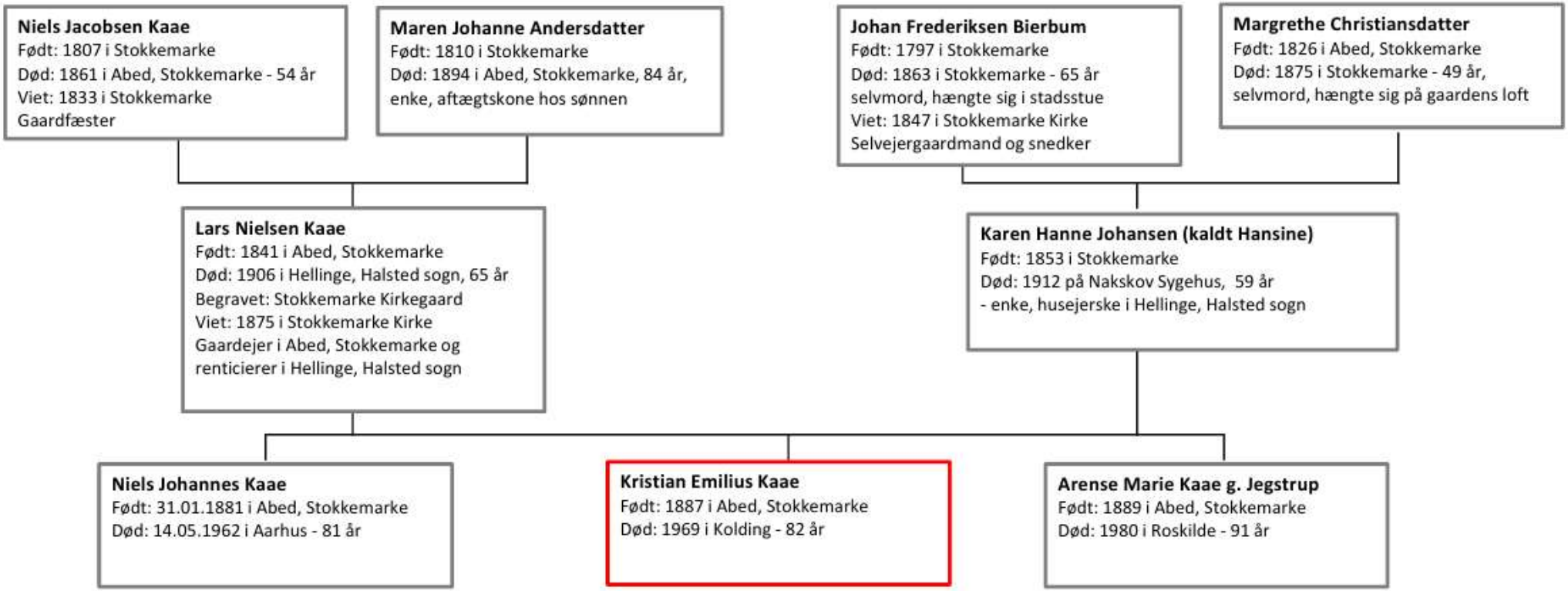

Lars Nielsen Kaae 1841-1906 65 år

Karen Hanne Frederikke Johansen 1853-1912 59 år





Privat foto



Omkring 1880





Omkring 1912

Dåb - 24. september 1887 – Abed, Stokkemarke

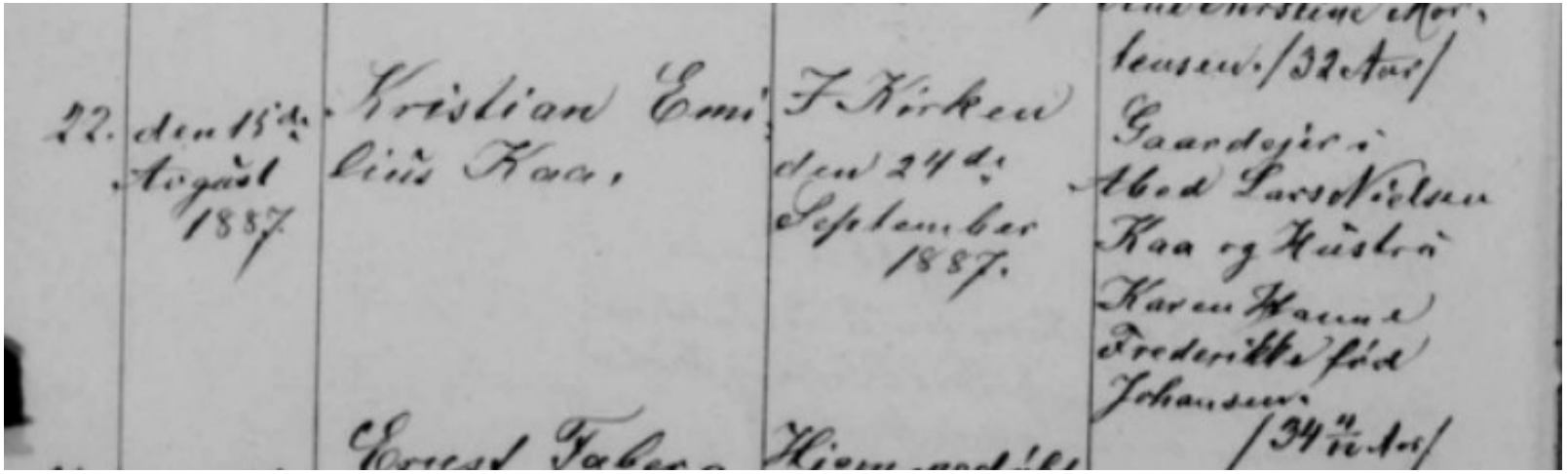

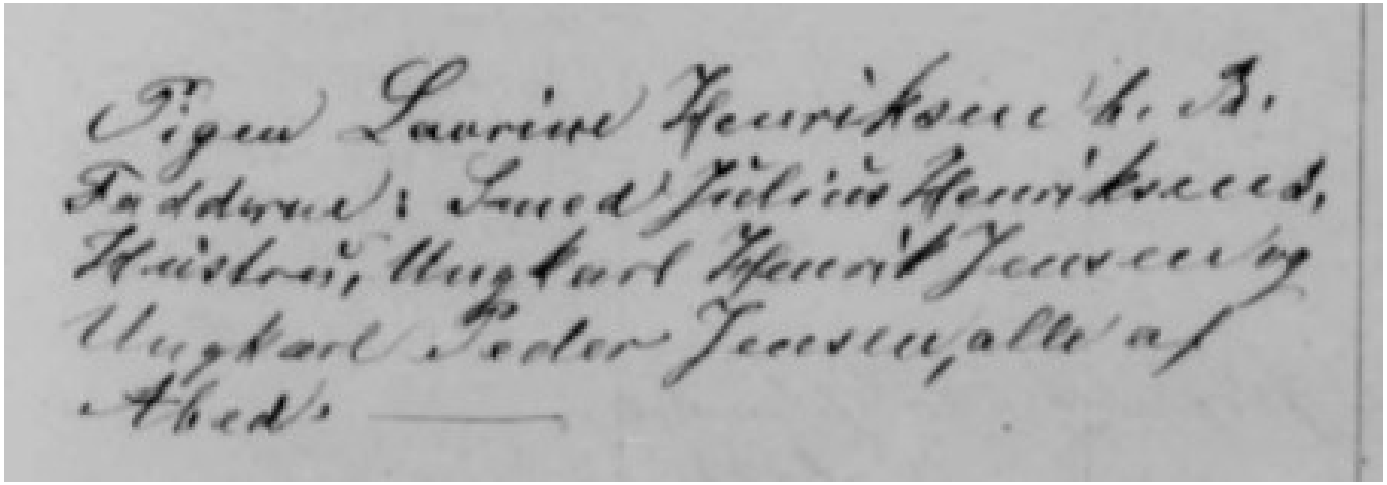

Arkivalieronline

Folketælling 1890
Abed, Stokkemarke Sogn, Maribo – skema 12

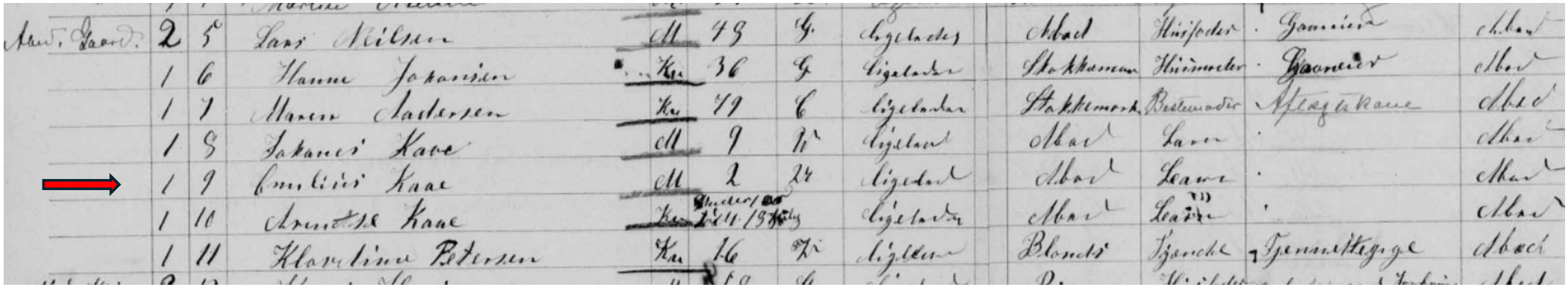

[Arkivalier online]

Folketælling 1901
Abed, Stokkemarked Sogn, Maribo - husliste 41

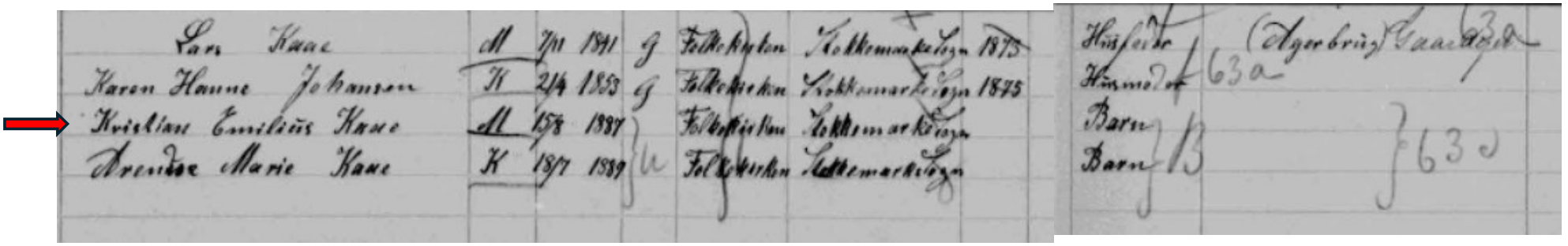

Arkivalieronline

Konfirmation
6. oktober 1901, Stokkemarke

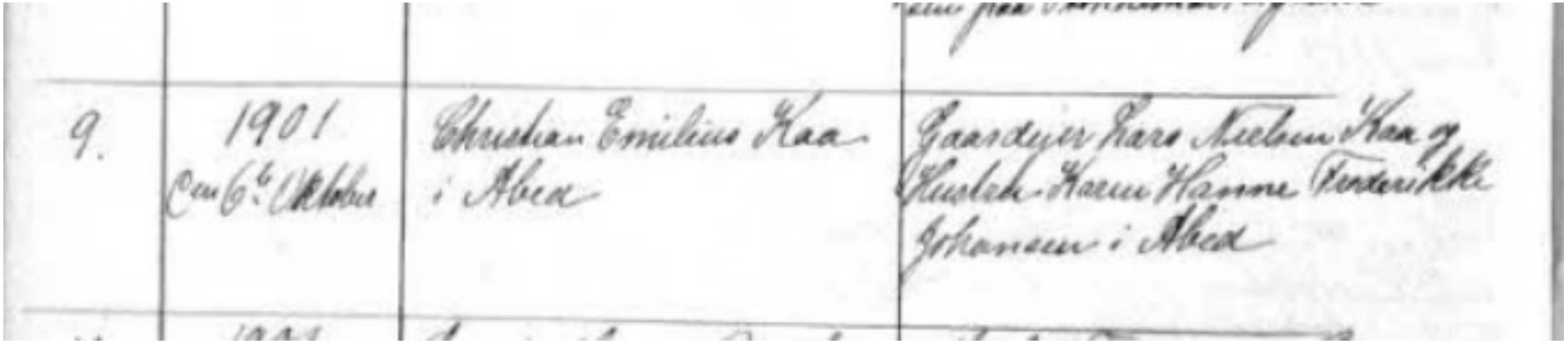

9.	1901 den 6te Oktober	Christian Emilius Kaa i Abek	Gaardejer Hans Nielsen Kaa og Hustrue Hanne Henrikke Johansen i Abek

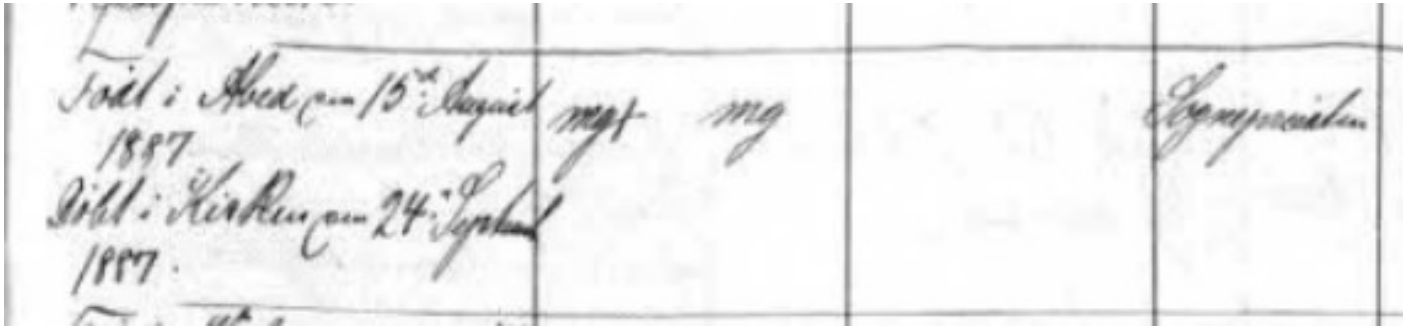

Født i Abek den 15de August 1887 Døbt i Kirken den 24de Sept 1887.	mgt	mg	Egnsprøven

Arkivalieronline

Folketælling 1906
Abed, Stokkemarked Sogn, Maribo - skema 16
- uden Christian Emilius Kaae 19 år

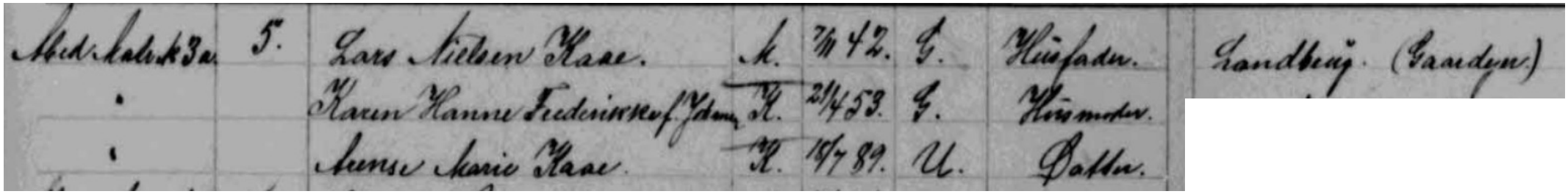

Arkivalieronline

Skiftebehandling efter Lars Nielsen Kaae 1906

- ægtefælle sidder i uskifte bo efter manden

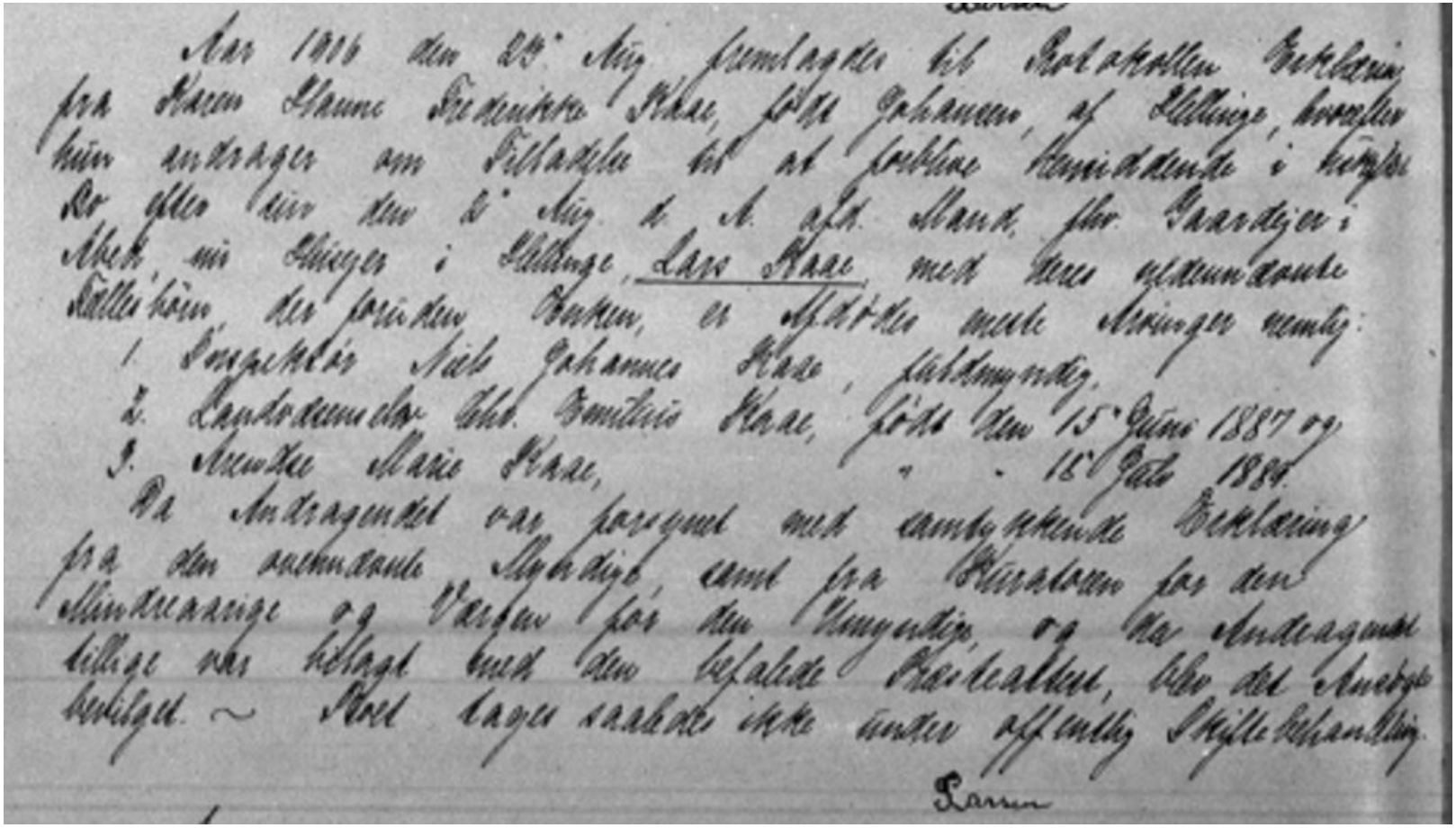

Arkivalieronline

Skifte efter moderen Karen H. F. Kaae død 1912

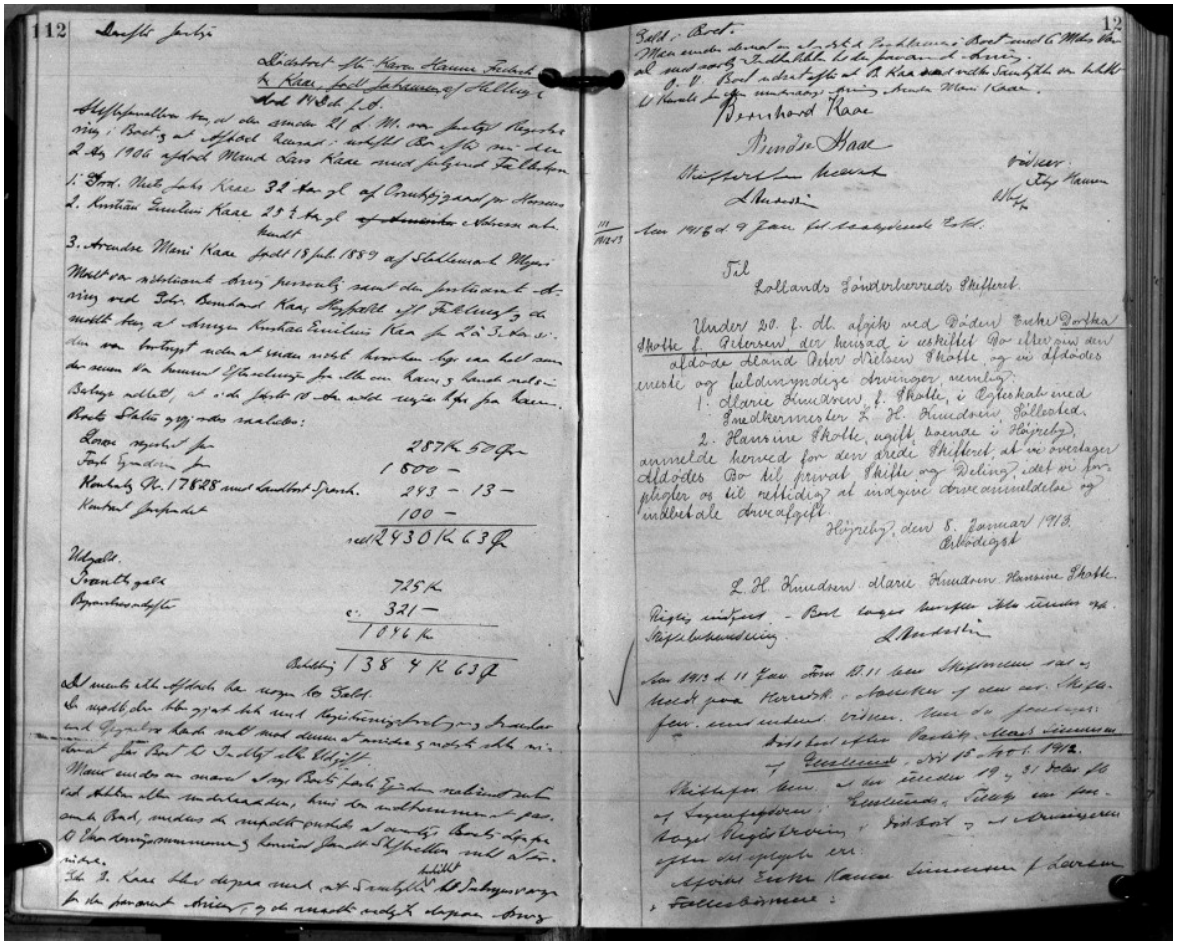

Kilde: Skifte protokol 1913,
Maribo, Lolland Sønder Herred,

Skifte efter moderen Karen H.F. Kaae død 1912

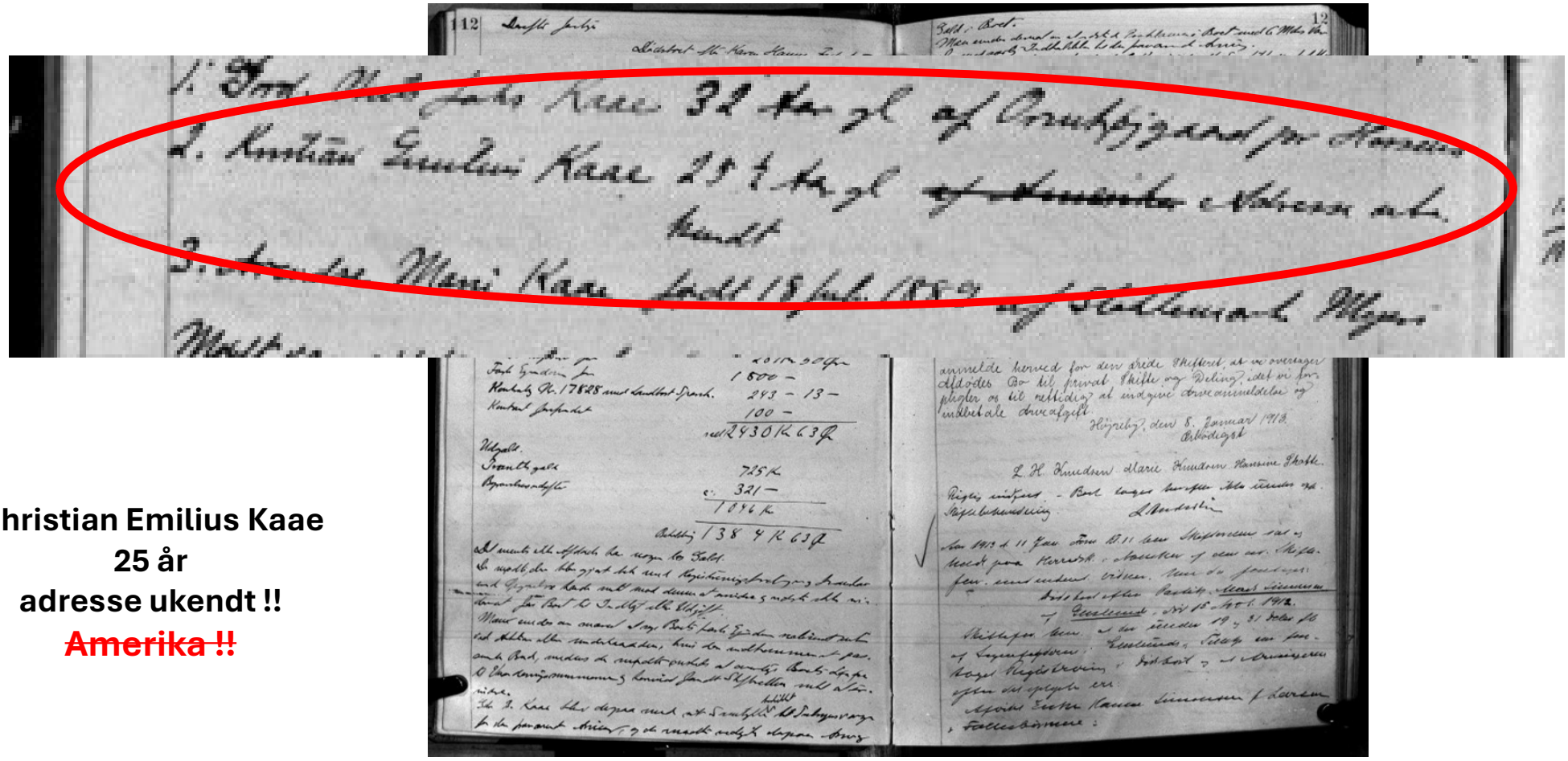

Christian Emilius Kaae
25 år
adresse ukendt !!
~~Amerika !!~~

Skifte efter moderen Karen H.F. Kaae død 1912

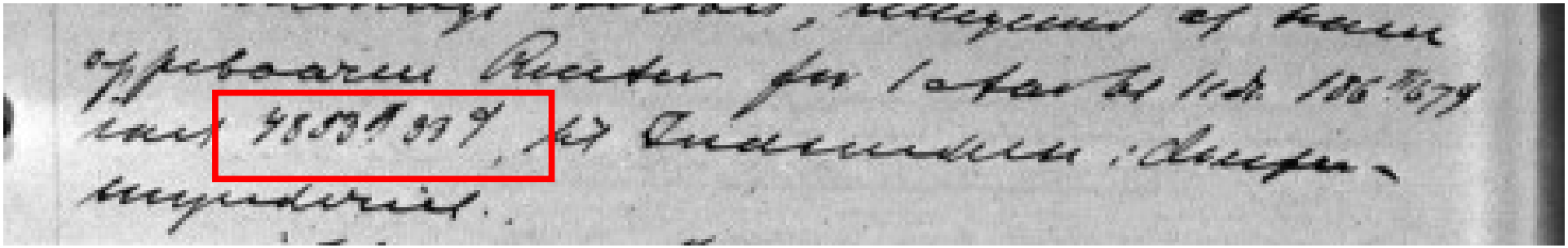

”Beløbet vil herefter blive videresendt Overformynderiet”

Lægdsrulle - tillægs
1905 C - 2.u.kreds, lægd 232 tilgangsrulle

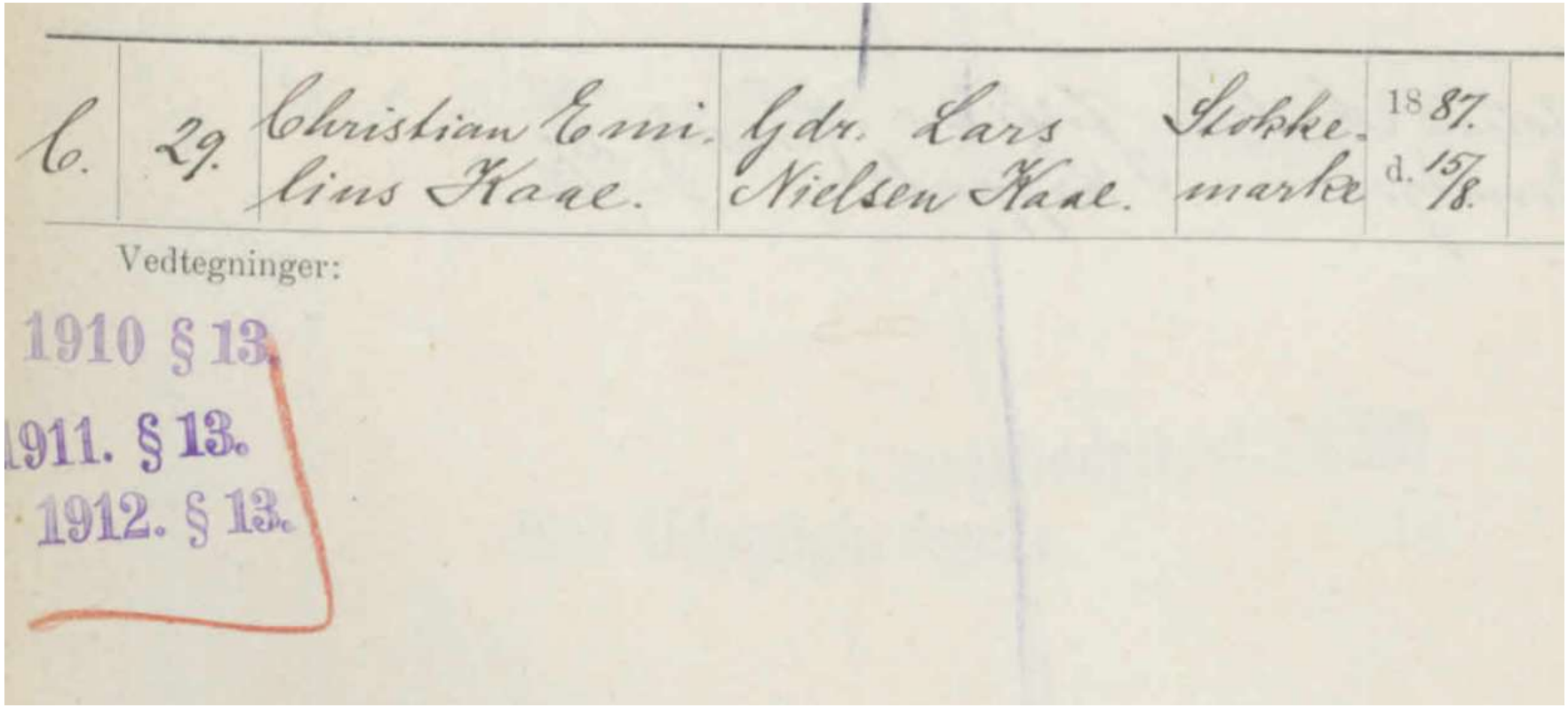

C.	29.	Christian Emilius Kaae.	Gdr. Lars Nielsen Kaae.	Slobske-marke	1887. d. 15/8.

Vedtegninger:

1910 § 13.

1911. § 13.

1912. § 13.

Arkivalieronline

Lægdsrulle - hoved
1905 C - 2.u.kreds, 232a - omskrevet 1916

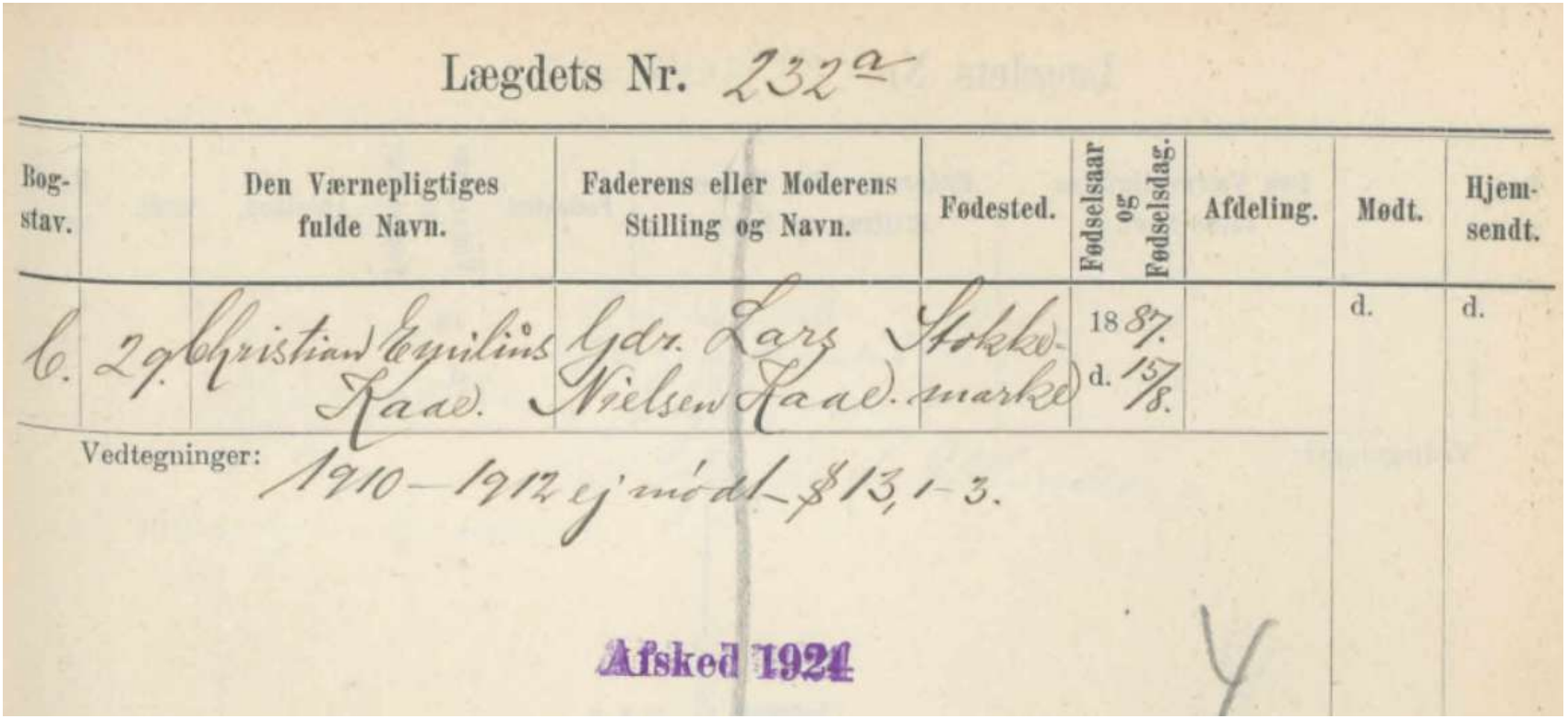

Lægdets Nr. 232a

Bogstav.		Den Værnepligtiges fulde Navn.	Faderens eller Moderens Stilling og Navn.	Fødested.	Fødselsaar og Fødselsdag.	Afdeling.	Mødt.	Hjemsendt.
b.	2.	Christian Emilius Raae.	Gdr. Lars Nielsen Raae.	Stokke-marke	18 87. d. 15/8.		d.	d.

Vedtegninger: 1910–1912 ej møde. § 13, 1–3.

Afsked 1924

Arkivalieronline

Lægdsrulle §13 1-3

§ 13-1: Den, som i Fredstid uden lovligt Forfald udebliver fra den Session, for hvilken han i henhold til § 11, nr. 1-6 er pligtig til at fremstille sig, Straffes med Bøder fra 10 til 200 Rd. Han kan ikke paa en senere Session benytte de ved denne Lovs § 14 hjemlede Ret til at faa Udsættelse.

§ 13-2: Udebliver han anden Gang eller oftere uden lovligt Forfald fra Sessionen, straffes han med Fængsel. Dog kan ogsaa i dette Tilfælde under formildende Omstændigheder Bøder fra 20 til 200 Rd. ikjendes, navnlig naar det af den Pågældendes Legemsbeskaffenhed klart fremgaar, at han er uskikket til al Krigstjeneste, eller han ved en forud for Dommes Afsigelse gaaende Sessionsbehandling er bleven funden utjensdygtig.

§ 13-3: Naar nogen trende Gange uden lovlig Forfald er udebleven fra Sessionen, bliver der at lægge Beslag paa den Formue, som han maatte besidde eller erhverve her i Riget, indtil han kommer tilstede, eller hans Formue paa Grund af hans Død eller ifølge de i Forordningen af 11te September 1839 foreskrevne Regler tilfalder hans Arvinger, og han kan derhos, naar han træffes og af Udskrivingschefen skjønnes tjenstdygtig, stax efter sin Brugbarhed afgives til Tjeneste ved Hæren eller Søværnet.

Christian Emilius Kaae 1887 - 1912

- 15.08.1887 Født i Abed på Lolland
- 24.09.1887 Døbt i Stokkemarke Kirke
- 01.02.1890 Folketælling – 2 år, hjemmeboende barn
- 01.02.1901 Folketælling – 13 år, hjemmeboende barn
- 06.10.1901 Konfirmeret i Stokkemarke Kirke
- 01.02.1906 Folketælling - 18 år - Landvæsenelev ??
- 02.08.1906 Faderen Lars Nielsen Kaae dør – moderen sidder i uskiftet bo
- 1910 Lægdsrulle – ej fremmødt
- 1911 Lægdsrulle – ej fremmødt
- 1912 Lægdsrulle – ej fremmødt
- 1912 Moderen dør
- 1913 Skifte efter moderen – adresse for Christian Emilius ukendt – Amerika ?
- 1913 Hans andel af arv fra moderen sendes til Overformynderiet
  – Rigsdaler 4.853 = Rigsdaler 1.618

Christian Emilius Kaae 1912 - 1915

- 1910 Sønderjylland
- 1912-1914 Rejser rundt i Europa
    - Går hele Østersøen rundt fra havneby til havneby
      - fulgtes med en tysk jøde. Da de nåede Rusland skiltes deres veje
    - Ungarn
    - Tyrkiet
    - Tyskland

- ”Island til Sortehavet – Finland til Frankrig”
- Lærte 20 folkeslag at kende

- Tyskland – var i tjeneste hos en ”kultiveret herre”, der påstod at være fyrste fra Estland – plattenslager. Rejste rundt til den tyske adel for at slå dem for penge.

Christian Emilius Kaae 1915 - 1918

Slut 1915 1. verdenskrig - melder sig til den tyske hær

- Militær uddannelse ved slottet i Bad-Segeberg i Holsten
- Får udleveret sin feltuniform i Lübeck
- Indsat i det besatte Frankrig i den arme der førtes af Kronprins Rüprecht af Bayern
- Kæmper ved fronten i Nordfrankrig og Belgien
- Deltager i slaget ved Langemark
- Bliver såret 3 gang under krigen

Slaget ved Langemarck 16 -18/8 1917

Del af det tredje slag ved Ypres under Første Verdenskrig

Langemark, en landsby i den belgiske provins Vestflandern



Krigsførende parter	
• Det Britiske Imperium • Storbritannien • Frankrig	Det Tyske Kejserrige
Styrker	
• 10 divisioner • 8 britiske, 2 franske	• 6 Stellungsdivisionen • 5 Eingreifdivisionen
Tab	
16.–28. august: 36.190	11.–21. august: 24.000 16.–18. august: 2.087

Christian Emilius Kaae 1918 - 1925

Tiden i Tyskland efter krigen – ”Weimerrepublikken”

- Bliver en del af det **tyske hjælpepoliti –** gør tjeneste i lejer for hjemsendte tyskere fra de tyske kolonier
- Medlem af et lokalt **arbejder og soldaterråd –** deltager aktiv i **revolutionen**
- Studere på **universitet i Münster** i Westphalen 3 år og 4 måneder
  – lærte noget men uden afsluttende eksamen - bliver smidt ud
    - Historie – Geografi – Litteratur – Filosofi - Statsvidenskab

- Arbejder som **teglværksarbejder** i Arnsberg
- Arbejder som **murerarbejdsmand** i Hamm
- Arbejder som **jernbanemedarbejder** i Wiescherhöfen

- Er i Sønderjylland i 1920 for at stemme ved Genforeningen

Bopæl / arbejde i Tyskland efter 1. verdenskrig

Studerende på universitet i Münster og
Næstkommanderende i flygtningelejer

Hamm - Murerarbejdsmand

Wiescherhöften - Jernbanearbejder

Arnsberg - Teglværksarbejder



En skændig hændelse den 2. januar 1926

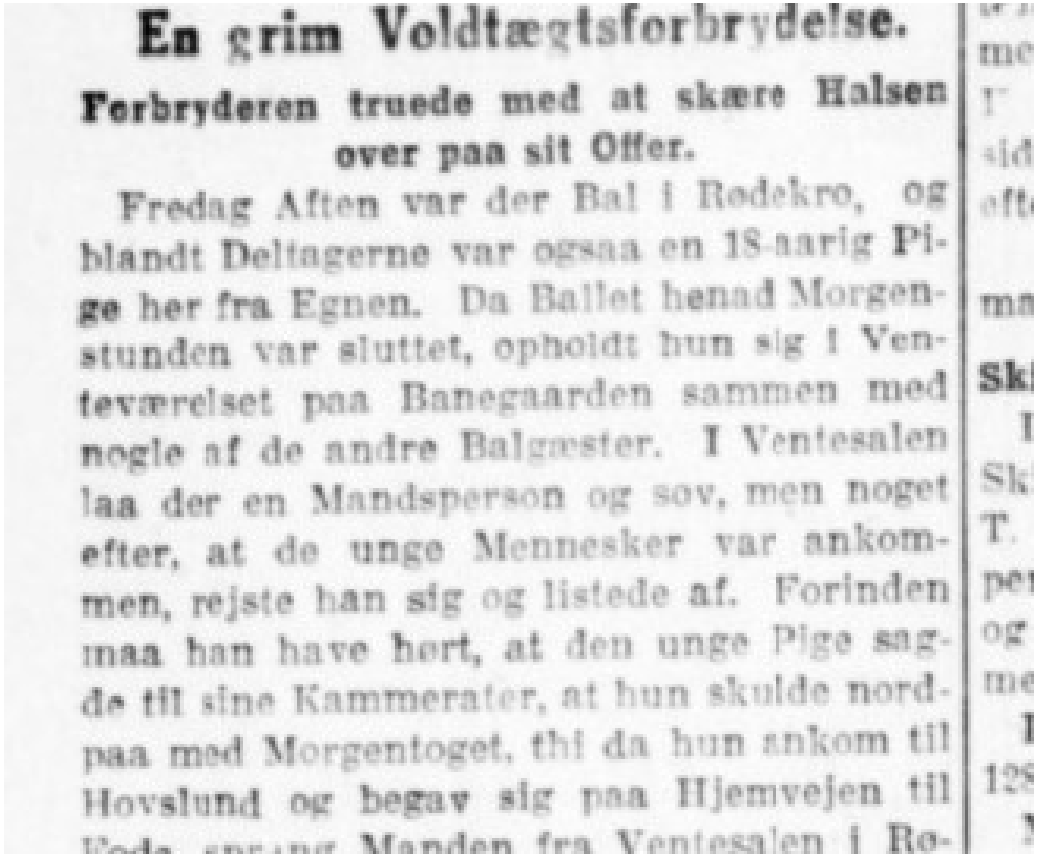

En grim Voldtægtsforbrydelse.

Forbryderen truede med at skære Halsen over paa sit Offer.

Fredag Aften var der Bal i Rødekro, og blandt Deltagerne var ogsaa en 18-aarig Pige her fra Egnen. Da Ballet henad Morgenstunden var sluttet, opholdt hun sig i Venteværelset paa Banegaarden sammen med nogle af de andre Balgæster. I Ventesalen laa der en Mandsperson og sov, men noget efter, at de unge Mennesker var ankommen, rejste han sig og listede af. Forinden maa han have hørt, at den unge Pige sagde til sine Kammerater, at hun skulde nordpaa med Morgentoget, thi da hun ankom til Hovslund og begav sig paa Hjemvejen til

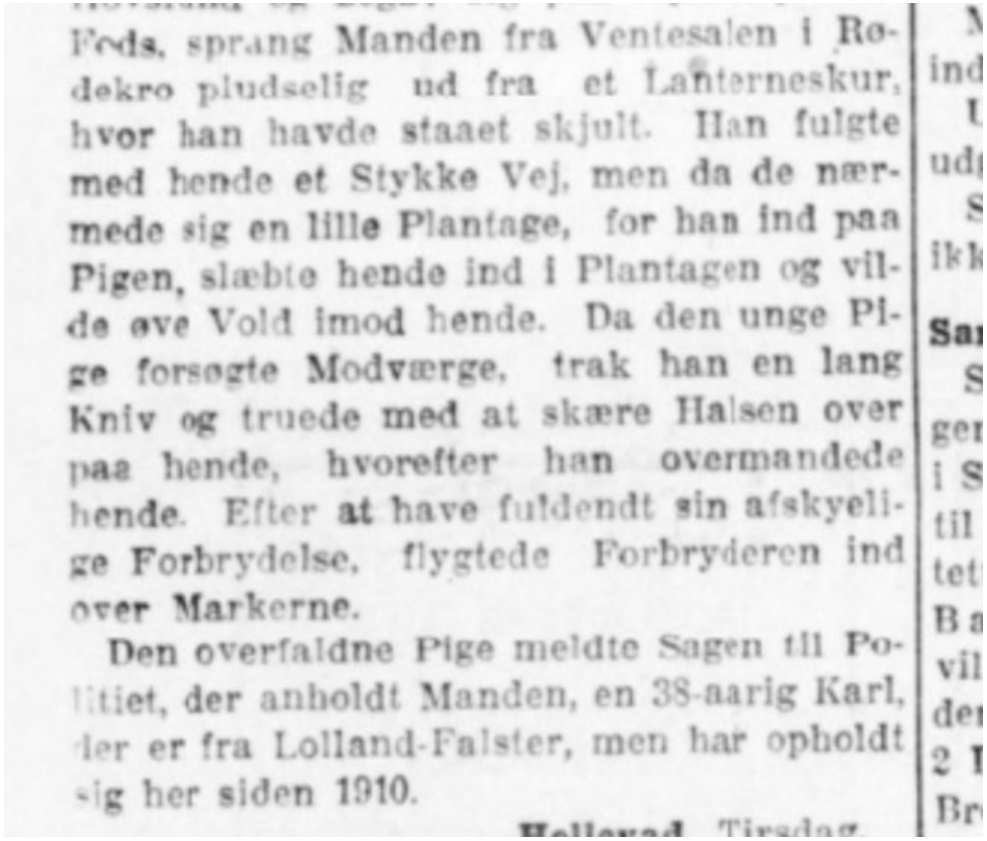

Feds, sprang Manden fra Ventesalen i Rødekro pludselig ud fra et Lanterneskur, hvor han havde staaet skjult. Han fulgte med hende et Stykke Vej, men da de nærmede sig en lille Plantage, for han ind paa Pigen, slæbte hende ind i Plantagen og vilde øve Vold imod hende. Da den unge Pige forsøgte Modværge, trak han en lang Kniv og truede med at skære Halsen over paa hende, hvorefter han overmandede hende. Efter at have fuldendt sin afskyelige Forbrydelse, flygtede Forbryderen ind over Markerne.

Den overfaldne Pige meldte Sagen til Politiet, der anholdt Manden, en 38-aarig Karl, der er fra Lolland-Falster, men har opholdt sig her siden 1910.

Hejmdal

Voldtægt !!!

En uhyggelig Forbrydelse.

En ung Pige overfaldes paa Vejen hjem fra Bal. — Er Gerningsmanden fanget?

— *Fra vor Korrespondent* —

Aabenraa, Søndag.

Lørdag Morgen anmeldtes til Politiet i Aabenraa, at der ved Statsbanelinien mellem Rødekro og Hoptrup var blevet forøvet en uhyggelig Forbrydelse mod en 18-aarig Pige fra Rødekro-Egnen, da hun om Natten var paa Vej hjem fra et Bal i Rødekro. Pigen blev ved et Tilfælde passet op af en Mandsperson, der overfaldt hende og slæbte hende hen i et Krat tæt ved, hvor han udøvede sin raa Forbrydelse.

Derefter slap Pigen fra Forbryderen, og Lørdag Morgen indgik Anmeldelsen til Politiet. Den unge Pige var i Stand til at give et ret godt Signalement af Manden, idet hun i ham havde genkendt en Vagabond, som hun tidligere paa Aftenen havde set opholde sig paa Jernbanestationen i Rødekro. Hun havde her talt med nogle Jævnaldrende, og Forbryderen er da formodentlig ved at lytte til denne Samtale blevet klar over, at den unge Pige skulde gaa alene hjem.

Politiet fra Aabenraa tog straks i Automobil ud for at jage Forbryderen. Og man fandt paa Vejen mod Løgumkloster en Mand, der passede saa godt efter Pigens Signalement, at man straks sikrede sig ham. Ved en Konfrontation bag efter kendte Pigen ham straks. Manden nægtede indledtevis og besøgte at give en Forklaring for sit Ophold paa Egnen, men denne Forklaring var meget usandsynlig, og han er nu arresteret.

Nationaltidende 4/1 1926

Hændelsen omtales i aviser....

En grim voldtægtsforbrydelse ….	**Hejmdal**
En pige overfaldet på vej hjem fra bal….	**Frederiksborg Amts Avis**
En uhyggelig forbrydelse ….	**Fyns Social-Demokrat**
En grim voldtægtsforbrydelse ….	**Heimdal**
En voldsmand på landevejen ….	**Jyllands-Posten**
En voldsforbrydelse …….	**Vestslesvigs Tidende**
En uhyggelig forbrydelse……	**Nationaltidende**

Politirapport – forhør af Christian Emilius Kaae

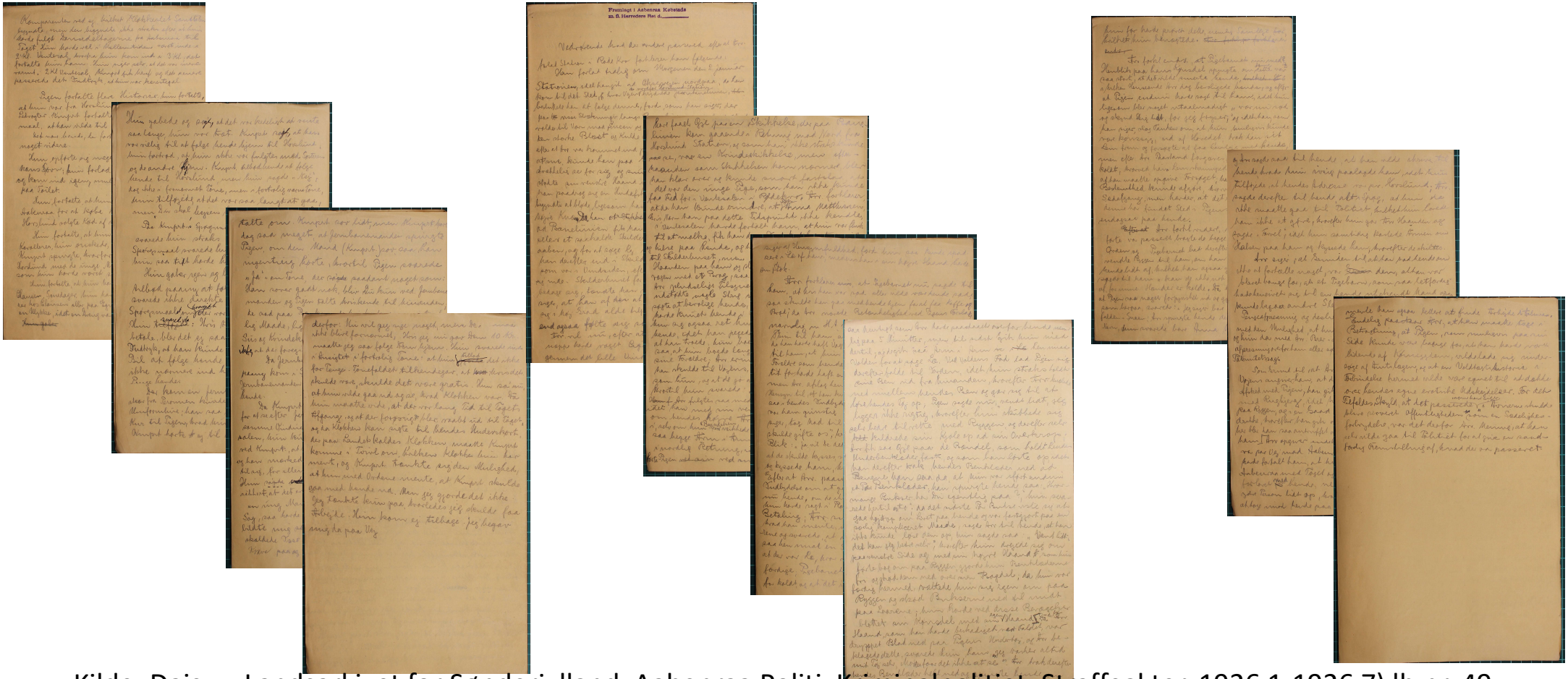

Kilde: Daisy – Landsarkivet for Sønderjylland, Aabenraa Politi, Kriminalpolitiet, Straffeakter, 1926 1-1926 7) lb.nr. 49

Rygter om at pigen var indladende undersøges ….

med et »for
e undgaaet.«
ru Daugaard i
store Sal, som
, og 200 maat-
nne faa Plads.
paa Foranled-
tisk Forening
r 500 Fabriks-

lland har Fru
er skrives pri-
rslev: »Alle
len første Af-
er Aften 50 a
skal nok faa
.«
ingsfulde Ord
lutte min Ar-
foreslaa de

en noget bredere Basis end hid-
til. Da disse Ændringer kommer
til Forhandling, er det i Medlem-
mernes Interesse at give talrigt
Møde til Generalforsamlingen.

En Vending i Sagen?

Den for Voldtægtsforbrydelsen ved Rødekro sigtede Person var i Tirsdags i Forhør ved Retten i Aabenraa.

Af hans Forklaring synes det unægteligt at fremgaa, at Pigen, der anmeldte ham, frivilligt har indladt sig med ham og bagefter lavet Sensation ved at gøre Anmeldelse til Politiet.

Missionsuge.

Der vil i Ugen fra
blive afholdt en Mis
Byen.

Følgende Talere ha

da han l
Grunden p
teret Maad
efter mere
en Flyvem
Hele Per
pladsen ile
troede na
havde faae
tale, og s
over for R
man noget
Øjeblik eft
ver frem
ser forund
staaende og
Huen, idet
bende Stem



Aabenraa Amts Avis
(Danskeren)

Nr. 17 | Torsdagen den 21. Januar 1926. | 8. Aarg.

Blumensaadts 711 af alle Tolletsæber

„Hadersley Sliftsfidende" eller Særudgaverne „Aabenraa Amts Avis" og „Sønderborg Amts Avis" kan endnu efterbestilles for Januar Kvartal.

Sne-figuren paa Raadhuspladsen

BYG og HAVRE

Aabenraa Amts Avis 21/1 1926

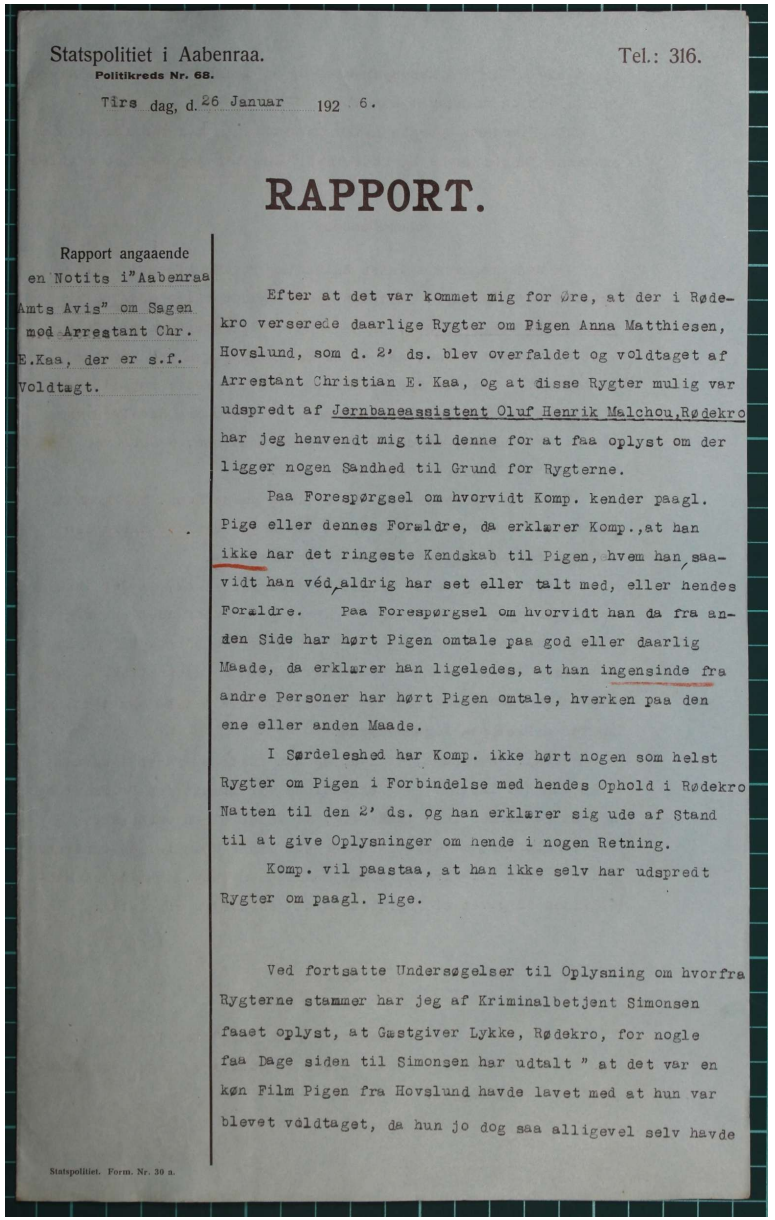

Statspolitiet i Aabenraa. Tel.: 316.
Politikreds Nr. 68.

Tirs dag, d. 26 Januar 192 6.

RAPPORT.

Rapport angaaende en Notits i "Aabenraa Amts Avis" om Sagen mod Arrestant Chr. E. Kaa, der er s.f. Voldtægt.

Efter at det var kommet mig for Øre, at der i Rødekro verserede daarlige Rygter om Pigen Anna Matthiesen, Hovslund, som d. 2' ds. blev overfaldet og voldtaget af Arrestant Christian E. Kaa, og at disse Rygter mulig var udspredt af Jernbaneassistent Oluf Henrik Malchou, Rødekro har jeg henvendt mig til denne for at faa oplyst om der ligger nogen Sandhed til Grund for Rygterne.

Paa Forespørgsel om hvorvidt Komp. kender paagl. Pige eller dennes Forældre, da erklærer Komp., at han ikke har det ringeste Kendskab til Pigen, hvem han saavidt han véd, aldrig har set eller talt med, eller hendes Forældre. Paa Forespørgsel om hvorvidt han da fra anden Side har hørt Pigen omtale paa god eller daarlig Maade, da erklærer han ligeledes, at han ingensinde fra andre Personer har hørt Pigen omtale, hverken paa den ene eller anden Maade.

I Sørdeleshed har Komp. ikke hørt nogen som helst Rygter om Pigen i Forbindelse med hendes Ophold i Rødekro Natten til den 2' ds. og han erklærer sig ude af Stand til at give Oplysninger om nende i nogen Retning.

Komp. vil paastaa, at han ikke selv har udspredt Rygter om paagl. Pige.

Ved fortsatte Undersøgelser til Oplysning om hvorfra Rygterne stammer har jeg af Kriminalbetjent Simonsen faaet oplyst, at Gæstgiver Lykke, Rødekro, for nogle faa Dage siden til Simonsen har udtalt " at det var en køn Film Pigen fra Hovslund havde lavet med at hun var blevet voldtaget, da hun jo dog saa alligevel selv havde

Statspolitiet. Form. Nr. 30 a.

Fange

Christian Emilius Kaae

Fødselsdato: 15. aug 1887
Fødested: Stokkemarke, Maribo
Bopæl: 1926: Stokkemarke, Maribo
Erhverv: 1926: Arbejdsmand
Civilstand: 1926: Ugift
Dødsdato: 11. jul 1969
Dødssted: Kolding, Vejle
Signalement: 1926: Tyndt og rødligt hår, grå øjne, buet pande, bølget næse basis op, ovalt ansigt, dækket øjenlåg, kraftig krop.
Personalia: 1926:
Medlem af folkekirken.

Opdraget i hjemmet. Gået i landsbyskole. Ingen søskende. Forældrene er døde.

Militærtjeneste: Kasseret for hjertefejl.

Tidligere straffet i Tyskland 3 gange.

Christian Emilius Kaae, 39 år

Hvor indsat	Vridsløselille Statsfængsel / Forbedringshuset
Fangenummer	25286
Forbrydelse	Forsøg på voldtægt, STRFL §168; §46
Straf	2 år + 12 forhørsdage
Domme	Søndre Landsret 13.04.1926
Indsat dato	25.05.1926
Afgået dato	04.10.1927
Medbragte effekter	1,03 kr.
Bemærkninger	2. januar 1926 ved Horslund station forsøgt voldtægt overfor 18 årig uberygtet pige. Andet_fangenr: 198.

[Banditter.dk - Danske Slægtsforskere Odense]

Statsfængslet i Vridsløselille 1925 Stamrulle

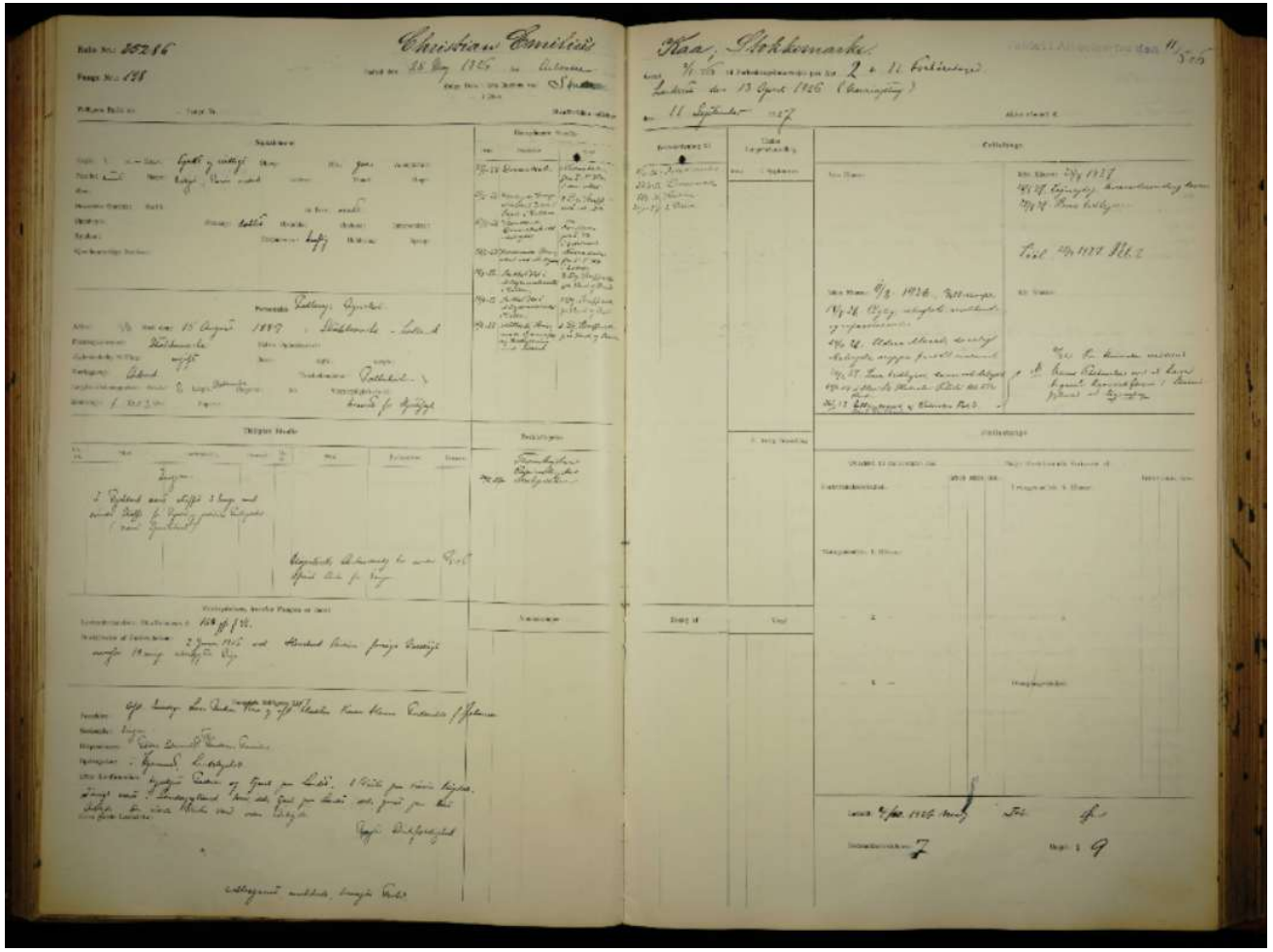

Dom:
2 års forbedringshus

[Arkivalieronline]

Beskrivelse af fangen

Cellefange
1ste Klasse:
-
2den Klasse:
18/8-26 Vigtig, selvglad, snakkende og uforstaaendes
24/11-26 Uden Moral, daarligt Arbejde, næppe fuldt normal
23/2-27 Som tidligere, doven ved Arbejdet
14/3-27 Udlev. Til Haderslev Politi Kl. 6½ Fmd.
26/3-27 Tilbageleveret af Haderslev Politi Kl. 9½ Fmd
25/3-27 Pm. Haderslev meddeler: Hans Tilstaaelse om at have begaaet Brandstiftelse i Sønderjylland er løgnagtig

3die Klasse:
18/5-27 Løgnagtig, kværulerende og doven
24/8-27 Som tidligere

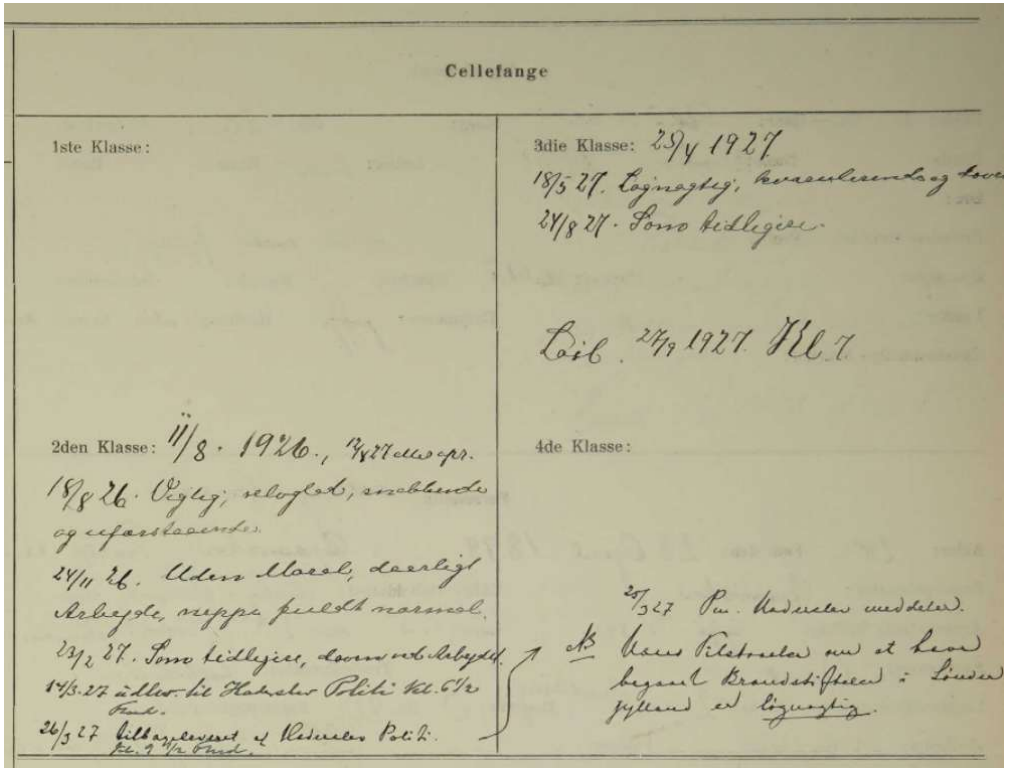
Cellefange

1ste Klasse:

3die Klasse: 23/4 1927
18/5 27. Løgnagtig, kværulerende og doven
24/8 27. Som tidligere.

Løsl. 27/9 1927 Kl. 7

2den Klasse: 11/8 · 1926., 2/877 allerede
18/8 26. Vigtig, selvglad, snakkende og uforstaaendes.
24/11 26. Uden Moral, daarligt Arbejde, næppe fuldt normal.
23/2 27. Som tidligere, doven ved Arbejdet.
14/3 27 udlev. til Haderslev Politi Kl. 6½ Fmd.
26/3 27 Tilbageleveret af Haderslev Politi Kl. 9½ Fmd.

4de Klasse:

25/3 27 Pm. Haderslev meddeler.
Hans Tilstaaelse om at have begaaet Brandstiftelse i Sønderjylland er løgnagtig.

Disciplinære straffe tildelt i fængsel

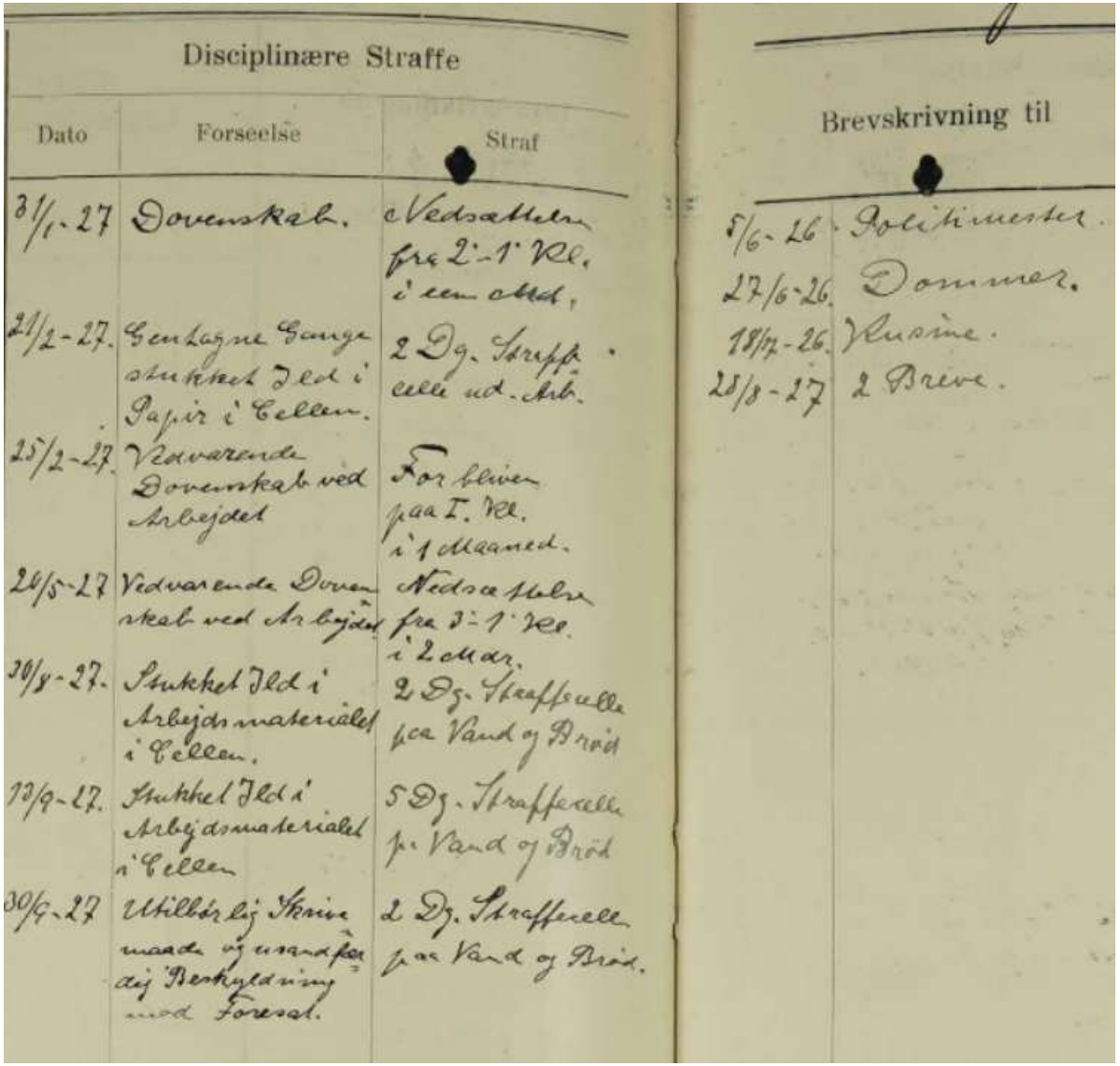

Disciplinære Straffe

Dato	Forseelse	Straf
31/1-27	Dovenskab.	1 Nedsættelse fra 2.-1. Kl. i een Md.
21/2-27.	Gentagne Gange stukket Ild i Papir i Cellen.	2 Dg. Strafcelle ud. Arb.
25/2-27.	Vedvarende Dovenskab ved Arbejdet	Forbleven paa I. Kl. i 1 Maaned.
20/5-27	Vedvarende Dovenskab ved Arbejdet	Nedsættelse fra 3.-1. Kl. i 2 Mdr.
30/8-27.	Stukket Ild i Arbejdsmaterialet i Cellen.	2 Dg. Strafcelle pa Vand og Brød
13/9-27.	Stukket Ild i Arbejdsmaterialet i Cellen	5 Dg. Strafcelle pa Vand og Brød
30/9-27	Utilbørlig Skrivemaade og urandsaget Bemyndigelse med Forevar.	2 Dg. Strafcelle pa Vand og Brød.

Brevskrivning til

5/6-26	Politimesteren.
27/6-26.	Dommeren.
18/7-26.	Klusine.
25/8-27	2 Breve.

Disciplinære straffe tildelt i fængsel

Dato	Forseelse	Straffe
31/1 – 27	Dovenskab	Nedsættelse fra 2´ til 1´ Kl. i én Md.
21/2 – 27	Gentagne Gange stukket Ild i Papir i Cellen	2 Dg. Straffecelle ud. Arb.
25/2 – 27	Vedvarende Dovenskab ved Arbejdet	Forbliver paa 1´ Kl. i 1 Maaned
26/5 – 27	Vedvarende Dovenskab ved Arbejdet	Nedsættelse fra 3´-1´Kl. i 2 Mdr.
30/8 – 27	Stukket Ild i Arbejdsmaterialet i Cellen	2 Dg. Straffecelle paa Vand og Brød
13/9 – 27	Stukket Ild i Arbejdsmaterialet i Cellen	5 Dg. Straffecelle paa Vand og Brød
30/9 – 27	Utilbørlig Skrivemaade og usandfærdig Beskyldning mod Foresat	2 Dg. Straffecelle paa Vand og Brød

Beskæftigelse i fængslet

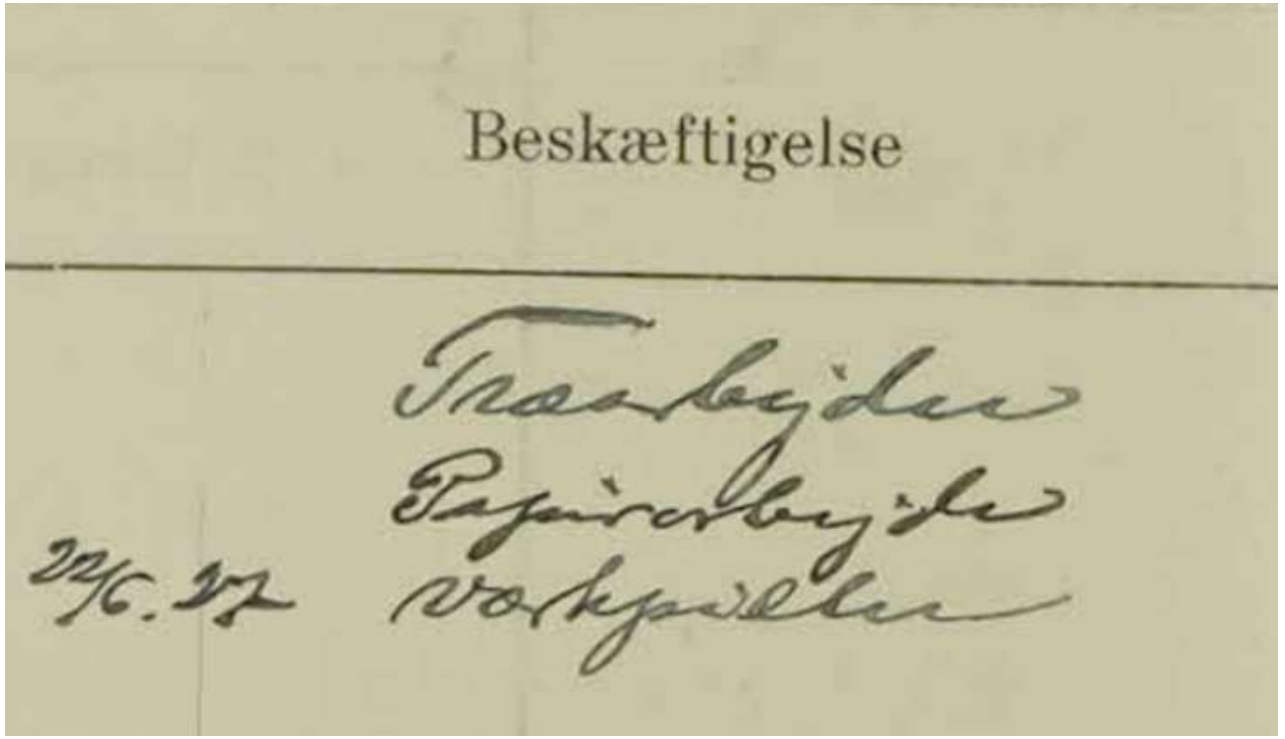

Fangebillede – Vridsløselille Statsfængsel 1926



Avisartikel i Hejmdal 17. maj 1940

I april 1938 henvendte Chr. E. Kaae sig på politistationen i Sønderborg, idet han søgte et natlogi. Politiet mente dog at han var subsistensløs, og de sendte ham dermed på arbejdsanstalten i Ulkebøl. Herfra blev han først løsladt d. 23. april 1940. Allerede i juni 1939 havde kommunen erfaret, at Chr. E. Kaae rent faktisk havde en **større formue på 14.000 kr. (over 500.000 kr. i dag) i Overformynderiet**. Sønderborg Kommunes socialudvalg hev derfor Chr. E. Kaae i retten, idet man forlangte at han betalte for sit ophold på arbejdsanstalten, hvilket løb op i 1.733,55 kr. Chr. E. Kaae's forsvarer argumenterede for, at han ikke havde været subsistensløs i 1938, idet han både havde haft penge, og havde søgt arbejde. Men det troede ingen på dengang. Forsvareren mente desuden at Chr. E. Kaae i det mindste skulle have været løsladt i 1939, da man opdagede formuen. I retten lignede Chr. E. Kaae da heller ikke en subsistensløs person - aviserne skrev tværtimod at han lignede en proprietær.



Den subsistensløse havde Formue

En interessant Sag for Landsretten.

En interessant Sag examineredes Fredag for Vestre Landsret i Sønderborg.

I April Maaned 1938 henvendte den 51-aarige Chr. Emilius Kaae, der nu bor i Elkjærholm pr. Vester Nebøl, sig paa Politistationen i Sønderborg og bad om Natlogi. Da Politiet fik det Indtryk, at Manden var subsistensløs, anbragte man ham paa Arbejdsanstalten i Ulkebøl, hvor han sad indtil den 23. April 1940.

Nu krævet Sønderborg Kommunes sociale Udvalg Kaae dømt til at betale Kommunen Udgifterne til Opholdet paa Arbejdsanstalten, idet Kaae er i Besiddelse af en Formue paa 14,000 Kr., som har henstaaet i Overformynderiet.

I Landsretten krævede Landsretssagfører Helm paa Sønderborg Kommunes Vegne 1733,55 Kr. af Kaae, mens Kaaes Forsvarer, Landsretssagfører Oehlert, krævede Frifindelse, subsidiært kun til Betaling af 1390 Kr.

Chr Emilius Kaae havde været paa Arbejdsanstalten i Hoptrup, men i Marts Maaned var han blevet lovet Arbejde hos en Godsejer i Aabenraa Amt, men da han mødte i Pladsen, vilde Godsejeren slet ikke have ham, da han havde været paa Arbejdsanstalt. Kaae sagde saa selv at skaffe sig Arbejde, men det lykkedes ikke. Overfor Politiet oplyste han dog, at han ikke var subsistensløs, da han havde over 1000 Kr. staaende i en Bank i Haderslev, ligesom han ogsaa havde Penge i Folkebanken for Als og Sundeved, men hverken Politiet eller det sociale Udvalg vilde tro ham.

Den 15. Juni 1939 erfarede Socialudvalget, at Kaae havde 14,000 Kr. staaende i Overformynderiet, og gennem Politimesteren blev der derefter anlagt en Umyndiggørelsessag mod ham, men det vilde Landsretten ikke gaa med til. Først den 23. April 1940 blev Kaae løsladt fra Arbejdsanstalten, hvorefter det sociale Udvalg har anlagt Sagen.

Landsretssagfører Helm hævdede, at naar Kaae paastod, at der ikke havde været Grund til at anbringe ham paa Arbejdsanstalten, saa var det ikke et Spørgsmaal, der skulde afgøres af Retten, men af Amtsraadet.

Landsretssagfører Oehlert bestred, at der havde været Forudsætninger for at anbringe Kaae paa Arbejdsanstalten. Han havde Penge og søgte Arbejde, da han uden Skyld stod uden Arbejde. I hvert Fald burde man have løsladt ham den 15. Juni 1939, da man erfarede, at han havde Penge i Overformynderiet. Kaae vil subsidiært gaa med til at betale for Opholdet indtil denne Dato.

Under Retsmødet kom Kaae selv til Stede i Retten, hvor han ærbødigt gjorde en Undskyldning, fordi han kom for sent, men Skylden var Statsbanernes. Kaae, der havde en unniskendelig Lighed med Chr. IV., gjorde ikke Indtryk af at være eller for nylig at have været subsistensløs, men lignede nærmest en Proprietær. Han forklarede, at Myndighederne aldrig havde villet tro ham. Han kom oprindelig i Myndighedernes Vold, da han engang blev forvekslet med en Mand, der var ude at tigge i et Sogn, hvor han selv tilfældigvis var ude for at se paa noget Jord!

Landsretten optog Sagen til Dom, efter at Kaae havde erklæret, at han ikke havde villet underskrive Ansøgningen om til det sociale Udvalg, fordi han ikke mente at skylde Udvalget noget. Der var derfor blevet lagt Sag an mod ham for at faa ham umyndiggjort.

Det er iøvrigt den første Sag i sin Art, der har været for Landsretten.

»Hvide Heltinder«

Arbejdsanstalt

Fra midten af 1800-tallet oprettede fattigvæsenet i flere landsogne også arbejdsanstalter, der også blev kendt som fattiggårde. På landet blev en arbejdsanstalt drevet som et regulært landbrug med de fattige som arbejdskraft under ledelse af en bestyrer. Efter Socialreformen i 1933 blev arbejdsanstalterne efterhånden afviklet. Kilde: Lex

Fattiggården Ulkebøl

På den én km lange "markvej" fandtes kun én bebyggelse. Omtrent 300m fra landevejen lå på østsiden "Fattiggården", der var opført 1870-71 som "Ulkebøl Fattig-Arbejdshus".
1935 var der ikke længere behov for hjemmet, og institutionen fik ændret navn til "Aabenraa-Sønderborg Amts Arbejdsanstalt".
Det var et hjem for subsistensløse, og hele området blev hegnet ind med et tre meter højt trådnetshegn.
I vintertiden kunne der være op mod en snes "pensionærer", der – foruden deltagelse i gårdens daglige drift i mark og have – beskæftigedes ved fremstilling af kokosmåtter og pindebrænde.
Under krigen blev der savet og kløvet store stabler "generatorbrænde".

Kilde: Lokalhistorisk arkiv for Dybbøl-Ulkebøl og Sønderbprg

Folketælling 1940
Strandvej 1a
Sønderborg
53 år

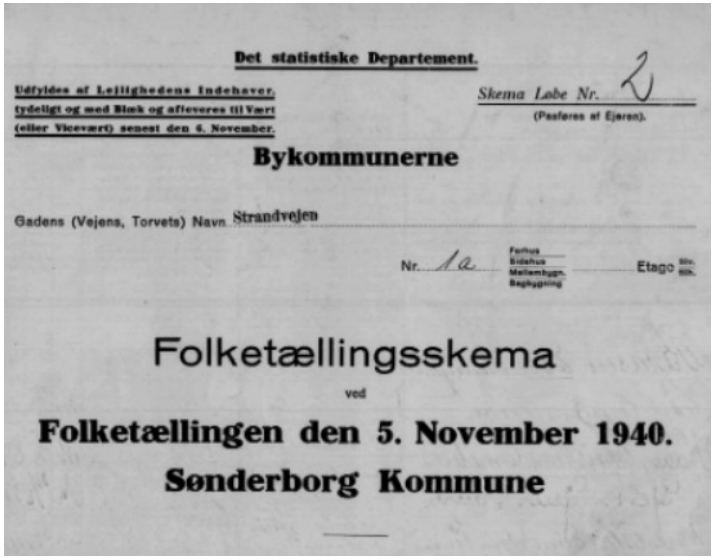

Det statistiske Departement.

Udfyldes af Lejlighedens Indehaver, tydeligt og med Blæk og afleveres til Vært (eller Vicevært) senest den 6. November.

Skema Løbe Nr. 2

(Passeres af Ejeren).

Bykommunerne

Gadens (Vejens, Torvets) Navn Strandvejen

Nr. 1a

Forhus Sidehus Mellembygn. Bagbygning

Etage

Folketællingsskema

ved

Folketællingen den 5. November 1940.

Sønderborg Kommune

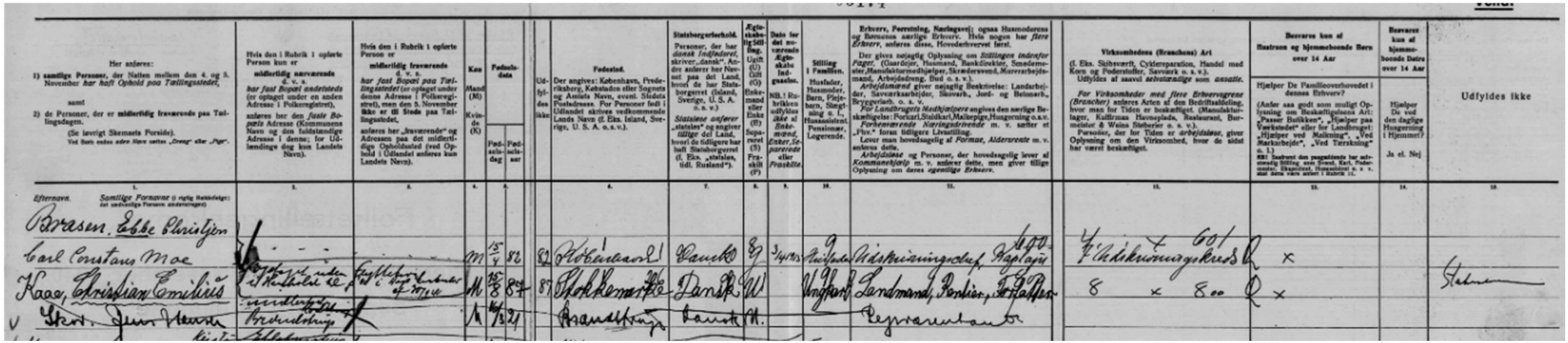

Her anføres:
1) samtlige Personer, der Natten mellem den 4. og 5. November har haft Ophold paa Tællingsstedet,
samt
2) de Personer, der er midlertidig fraværende paa Tællingsdagen.
(Se iøvrigt Skemaets Forside).
Ved Børn endnu uden Navn sættes „Dreng" eller „Pige".

Hvis den i Rubrik 1 opførte Person kun er midlertidig nærværende d. v. s. har fast Bopæl andetsteds (er optaget under en anden Adresse i Folkeregistret), anføres her den faste Bopæls Adresse (Kommunens Navn og den fuldstændige Adresse i denne; for Udlændinge dog kun Landets Navn).

Hvis den i Rubrik 1 opførte Person er midlertidig fraværende d. v. s. har fast Bopæl paa Tællingsstedet (er optaget under denne Adresse i Folkeregistret), men den 5. November ikke er til Stede paa Tællingsstedet, anføres her „fraværende" og Adressen paa det midlertidige Opholdssted (ved Ophold i Udlandet anføres kun Landets Navn).

Køn: Mand (M), Kvinde (K)

Fødsels-dato: Fødsels-dag, Fødsels-aar

Ud-fyldes ikke

Fødested. Der angives: København, Frederiksberg, Køb.havns eller Sognets og Amtets Navn, event. Skibets Fuldstædnavn. For Personer født i Udlandet skrives vedkommende Lands Navn (f. Eks. Island, Sverige, U. S. A. o. s. v.).

Statsborgerforhold. Personer, der har dansk Indfødsret, skriver „dansk". Andre anfører her Navnet paa det Land, hvori de har Statsborgerret (Island, Sverige, U. S. A. o. s. v.)

Statsløse anfører „statsløs" og angiver tillige det Land, hvori de tidligere har haft Statsborgerret (f. Eks. „statsløs, tidl. Rusland").

Ægteskabelig Stilling. Ugift (U), Gift (G), Enke-mand eller Enke (E), Separeret (S), Fraskilt (F)

Dato for det nuværende Ægteskabs Indgaaelse. NB.! Rubrikken udfyldes ikke af Enkemænd, Enker, Separerede eller Fraskilte.

Stilling i Familien. Husfader, Husmoder, Børn, Plejebørn, Slægtning o. l., Husassistent, Pensionær, Logerende.

Erhverv, Forretning, Næringsvej; ogsaa Husmoderens og Børnenes særlige Erhverv. Hvis nogen har flere Erhverv, anføres disse, Hovederhvervet først.

Der gives nøjagtig Oplysning om Stillingen indenfor Fagets (Gaardejer, Husmand, Bankdirektør, Snedemester, Manufakturmedhjælper, Skræddersvend, Murerarbejdsmand, Arbejdsdreng, Bud o. s. v.).

Arbejdsmænd giver nøjagtig Beskrivelse: Landarbejder, Savværksarbejder, Skovarb., Jord- og Betonarb., Bryggearb. o. s. v.

For Landbrugets Medhjælpere angives den særlige Beskæftigelse: Portør, Staldkarl, Malkepige, Husgerning o. s. v.

Forhenværende Næringsdrivende m. v. sætter et „Fhv." foran tidligere Livsstilling.

Lever man hovedsagelig af Formue, Aldersrente m. v. anføres dette.

Arbejdsløse og Personer, der hovedsagelig lever af Kommunehjælp m. v. anfører dette, men giver tillige Oplysning om deres egentlige Erhverv.

Virksomhedens (Branchens) Art (f. Eks. Skibsværft, Cykelreparation, Handel med Korn og Foderstoffer, Savværk o. s. v.). Udfyldes af saavel selvstændige som ansatte.

For Virksomheder med flere Erhvervsgrene (Brancher) anføres Arten af den Bedriftsafdeling, hvor man for Tiden er beskæftiget. (Manufakturlager, Kulbrænds Havnepladø, Restaurant, Bureau & Weins Stebevier o. s. v.).

Personer, der for Tiden er arbejdsløse, giver Oplysning om den Virksomhed, hvor de sidst har været beskæftiget.

Besvares kun af Husfruen og hjemmeboende Børn over 14 Aar

Hjælper De Familieoverhovedet i dennes Erhverv?

(Anfør saa godt som muligt Oplysning om Beskæftigelsens Art: „Passer Butikken", „Hjælper paa Værkstedet" eller for Landbrugets: „Hjælper ved Malkning", „Ved Markarbejde", „Ved Tærskning" o. l.)

NB! Saafremt den paagældende har anden Stilling uden Slægt, Karl, Fodermester, Ekspedient, Husassistent o. s. v. skal dette være anført i Rubrik 11.

Besvares kun af hjemmeboende Døtre over 14 Aar

Hjælper De ved den daglige Husgerning i Hjemmet?

Ja el. Nej

Udfyldes ikke

1. Efternavn. Samtlige Fornavne (I rigtig Rækkefølge: det sædvanlige Fornavn understreget)	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.
Petersen. Ebbe Christian														
Carl Constans Mac			m	15/4	82	Kbhvn	Dansk	G	3/4 1913	Sognepræst	Kirkeministeriet, Kbhvn.	Kbhvns Kirkeministeriums Kreds	R	x
Kaae, Christian Emilius			M	15/8	87	Kbhvn	Dansk	G		Landmand, Rentier, Forfatter		8 x 800	R	x
Skat. Jens Hansen			M	14/12	21	Brandstrup	Dansk	U.		Regnskabsassistent				

Erhverv: Landmand, Rentier, Forfatter

Arkivalieronline

Christian Emilius Kaae 1925 - 1956

02.01.1926 Voldtager ung pige i Hovslund ved Rødekro
Nævningeting - idømt 2 års fængsel i Vridsløselille Statsfængsel Løsladt 4/10 1927

1938 - Arbejdsanstalten i Hoptrup
1938 - Henvender sig på politistationen i Sønderborg for overnatning – bliv indsat på arbejdsanstalten i Ulkebøl
1940 - Løsladt fra arbejdsanstalten efter retssag og arv.
Bosætter sig i Elkjærholm ved Vester Nebel
1940 - Folketælling – bo i Sønderborg på Strandvejen 1A - forfatter
Arbejder på landet
Efter 1942 – Arbejder kortvarigt for en vognmand på tyskernes flyveplads ved Vandel nær Vejle
Flytter til Gråsten Kommune
Boede en sommer syd for Kolding i Vonsild Skov i en løvhytte
– får her hæftet navnet **"Onkel Tom"** på sig.

1950 Flytter til Kolding
1956 Officiel adresse i Kolding – svinepasser på Brændkjærgård som ejes af Kolding Kommune

Hvor var Christian Emilius ?

Vandel flyveplads

Elkjærholm ved Vester Nebel

Kolding – Brændkjærgård

Vonsild skov

Hoptrup arbejdsanstalt

Hovslund

Rødekro

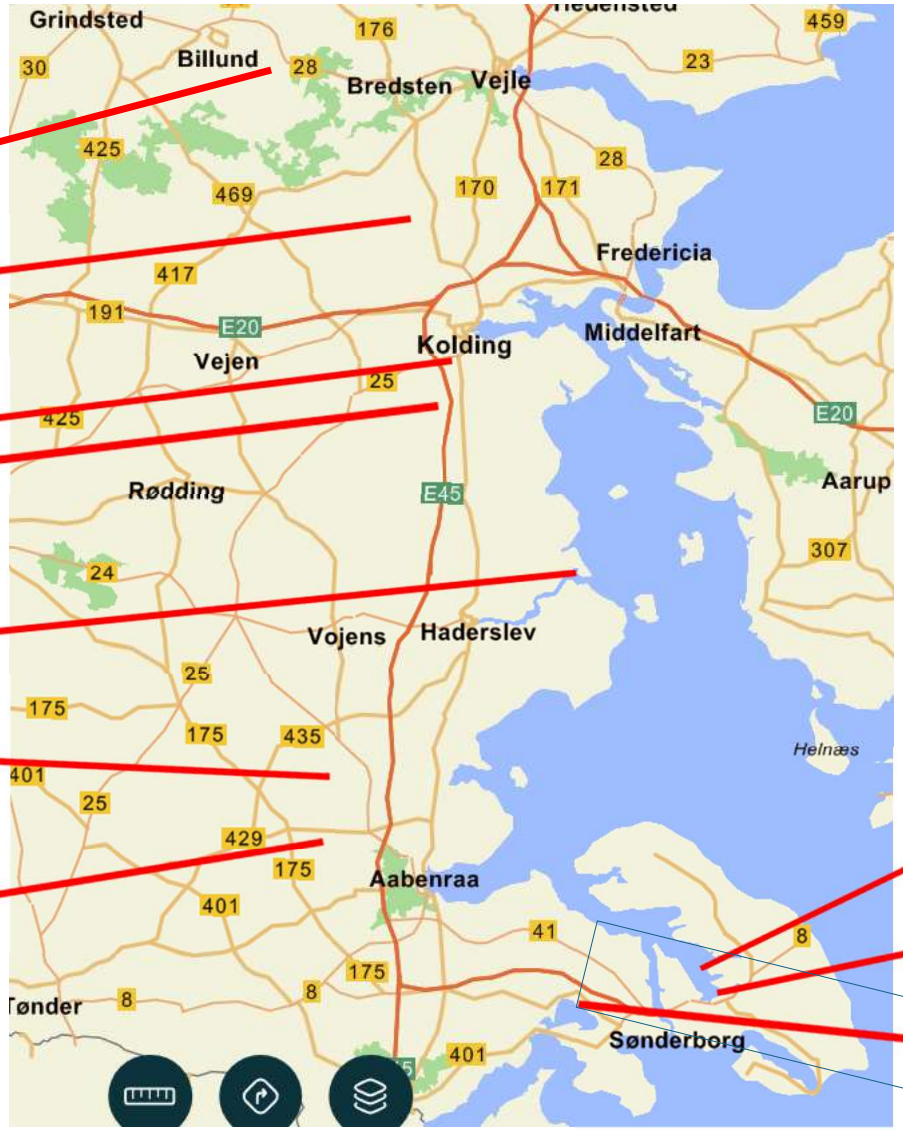

Ulkebøl arbejdsanstalt

Sønderborg

Gråsten

Christian Emilius Kaae 1956 - 1969

1950 Bor i laden på **Brændkjærgård**

1956 Officiel adresse i Kolding på Brændkjærgård som ejes af Kolding Kommune
Svinepasser og holder øje med frugthaven
Bor på loftet i laden på Brændkjærgård sammen med andre hjemløse og vagabonder, men har som den eneste sit eget værelse.
Foredragsholder i foreninger
Hans usædvanlige liv og historie bliver **omtalt i landets aviser**.

1958 **Brændkjærgaard** rives ned – bliver boende i haven i hønsehus/skur

1966 **Brændkjærkirken** indvies – fremsagde et digt om kirkens tilblivelse
Nabo til kirken - bor fortsat i skur på nu Brændkjærkirkens jord.
Skuret ved Brændkjærkirke skal fjernes – Menighedsrådet varsler nedrivning og flytning
Lydoptagelse med Onkel Tom - interviewes af Gudrun Hechmann i 1½ time

1967 Flytter til **Forsorgshjemmet Overmarksgård** af helbredsmæssige årsager - jorden skal bruges (bl.a. parkeringsplads). Plaget af gigt og rheumatisme.
Løbende artikler om Onkel Tom i flere medier.
Onkel Tom i radioen

1969 Dør

Brændkjærgaard

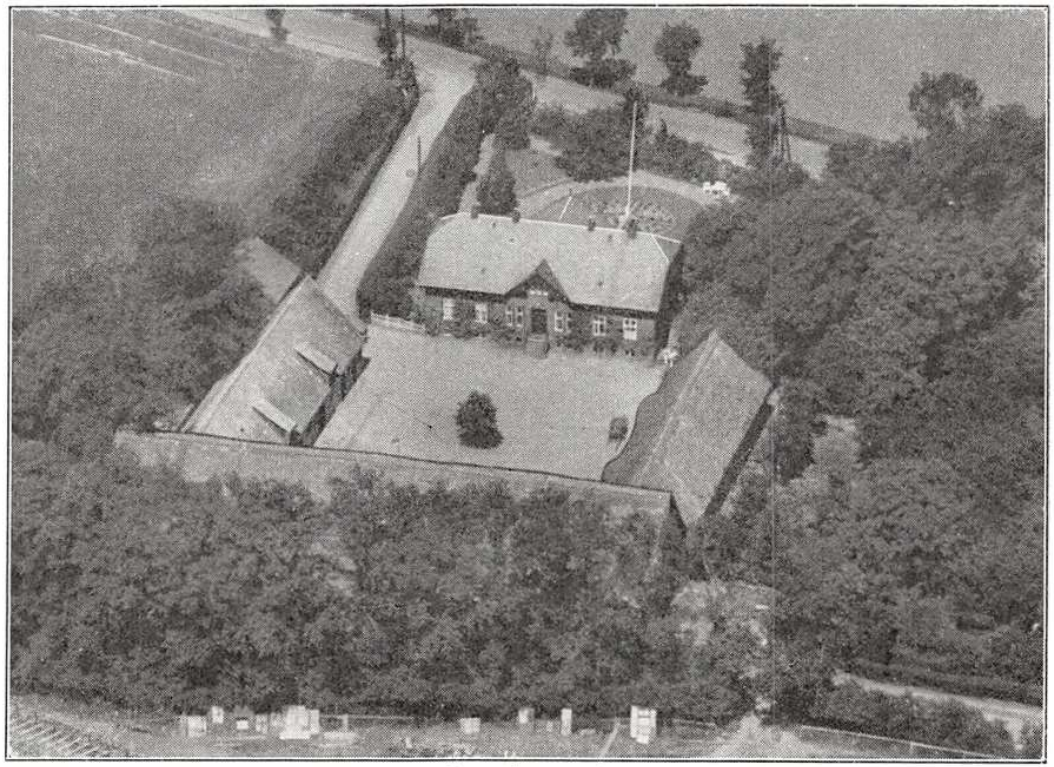

Brændkærgaard.

Kilde: Større Danske Landbrug 1931 (DHO)

Stuehus - 1910



Aarhus
Stiftstidende
søndag 12/2 1956

- udsnit

TIFTSTIDENDE SØNDAG 12. FEBRUAR 1956

Vagabonden kender filosofi men vismand er han ikke

Begavet mand i pjalter fortæller - en del af - sin historie

EN 69-aarig hvidskægget vagabond, der bor i tom, kold stald paa „Brændkjærgaard" ved Kolding, forbløffede forleden koldingenserne, da han uventet kom til møde i KFUM og under en diskussion røbede et saadant kendtskab til historie og filosofi, at tilhørerne — hvoriblandt der var et par akademikere — betegnede ham som en højlærd mand.

Vagabonden, kaldet „Onkel Tom", gav med sin viden og kultiverede optræden anledning til mange gisninger. Han maatte være en mand, der havde kendt bedre dage, blev der sagt. Maaske var det en professor, der var flygtet fra civilisationen.

Der er tit hos folk en tilbøjelighed til at glorificere vagabonder. Men det er sjældent, glorien holder sig, naar man undersøger forholdene nærmere. Det gælder ogsaa tilfældet Onkel Tom. Myten om en ædel vismand i en stald kan ikke staa for en nøjere prøvelse.

Men rigtigt er det, at en usædvanlig hjerne huses i usædvanlige omgivelser i udbygningen til „Brændkjærgaard", en nu delvis nedlagt landbrugsejendom.

HUSER HJEMLØSE I HALMEN

Den skæggede gubbe, der har rester af gummistøvler paa fødderne, elastik om buksebenene og kraven



Den 69-aarige sover i halm og lever af rugbrød og ost.

med en fransk soldat, der ikke overlevede mødet.

Efter krigen blev han tysk politibetjent, og i denne periode skød han, fortæller han selv, en tyv, der ikke standsede for hans tilraab.

For sine fortjenester under og efter krigen fik han bevilling til at studere ved universitetet i Münster, og her slugte han filosofi, historie m. m. i 3½ aar og ville gerne være fortsat som evighedsstudent, hvis ikke Weimar-republikken havde omstødt den tidligere bevilling. Efter studietiden blev han teglværksarbej-

ligere. Hans hjælpsomhed mod de hjemløse tyder paa, at han ikke mere er slet saa haardhjertet, som han vil gøre sig til.

I sine yngre aar er han faret viden om i verden. Han er g a a e t rundt om Østersøen, har været i Island og ved Sortehavet. Han fortæller ikke alt, hvad han har oplevet. Da han bliver spurgt, hvad han bestilte, da han boede i løvhytten, svarer han: Det ved kun én, og han siger ikke noget.

Derimod vil han meget gerne tale om historiske og filosofiske emner. Han har læst f. eks. Søren Kierkegaard paa tysk, og strør om sig med citater, aarstal og navne. Ingen vil kunne bestride, at han har en forbløffende viden og hukommelse.

Men helgen eller vismand det er han ikke.

E r i.

Kolding Folkeblad – 17.2.1956



FREDAG 17. FEBRUAR 1956 FOLKEBLADET

Folkebladets
SØNDAG

Daabskjolen havde to Amuletter men det er saa mange Aar siden

Vor Tids Diogenes i Laden paa „Brændkjærgaard" i Kolding er Grundtvigianer ... men paa venstre Fløj

Onkel Tom: — Ingen Romantik; jeg fik det, som jeg ønskede det

Dyresnak ...

Tekst: PETER PAN.
Tegning: VILH. HANSEN.

TUNNEL-Væddeløbet

Uge-Revyen
14/8 1956



Uge-Revyen
14/8 1956

Lærd vagabond boedesyv år i en lade

Den gamle vagabond Christian Kaae er universitetsuddannet og har levet i 20 lande, men fandt aldrig ro

AF PAUL MOES
FOTO: HELGE KNUDSEN

Der sidder en hvidskægget kæmpe på en gammel arbejdsvogn i den store, tomme lade. Han har et ansigt og en rejsning, som var han en høvding fra sagatiden. Over skikkelsen er samme præg af kraft, som genfindes i det stejle sind, der ikke gjorde ham til høvding, men til vagabond i livet.

Christian Kaae, nær halvfjerds, vandringsmand i et halvt århundrede – fra Island til Sortehavet, fra Finland til Frankrig. En bondeson fra Lolland, der ville ud, som lærte 20 folkeslag at kende og som aldrig fandt ro. Måske fik han sit behov for viden tilfredsstillet, for han blev vagabonden, der fik universitetsuddannelse, og som tog fire år på slagmarken i første verdenskrig som frivillig tysk soldat, men skæbnen gjorde Christian Kaae til en begavet særling – og den gjorde ham hjemløs.

Han havde det som manden, der drog ud for at lære frygt at kende. Christian Kaae traf ikke frygten, men mennesker – og han blev hård af det. Siger han ordet „humanisme", tilføjer han „øllebrød", og det lyder som en snerren.

Der er tyst herinde i ladens kølige halvlys. Sommerdagens solskin tegner kridhvide felter under hvert af de lave vinduer. Når Christian Kaae hæver stemmen, flakser en due skræmt til en ny plads oppe mellem spærene.

Afledes han fra det, der optager ham, kan det stålblå glimt i hans øjne blive til en stirren, som ser han tværs igennem den, han taler med. Men dybt inde ligger en lille usikker glød, der hastigt kan give en brysk klang i hans ord – skjoldet mod det liv, der for ham på én gang blev en afværgekamp og en ensom søgen. Han ved næppe selv efter hvad.

I 7 år har han boet i denne lade i udkanten af Kolding. Tilfældet førte ham herhen, men han er nu begyndt at tænke på at drage videre. Alle i kvarteret kender ham, men kun få hans rigtige navn. De kalder ham „Onkel Tom". Navnet fik han for år tilbage, da han en tid boede i en løvhytte i skoven uden for byen.

Da han med sin klangfulde stemme fortæller om navnet, mister hans øjne det strenge præg, som om han et øjeblik identificerer sig med den rigtige Onkel Tom. Han fortæller om gården, i hvis lade han har boet i disse år. Han kender dens historie helt tilbage til dronning Margrethes tid, og han fortæller om sin egen barndom på landet til han som ganske ung rejste ud. Der var uroligt blod i slægten. Flere af dens medlemmer var udvandret til Amerika. Selv drog Christian Kaae sydpå – og han vendte aldrig tilbage til sin fødeegn.

„Jeg prøvede næsten alt i disse år," siger han, „for jeg tog det arbejde, jeg fandt, men gro fast har jeg aldrig for alvor kunnet."

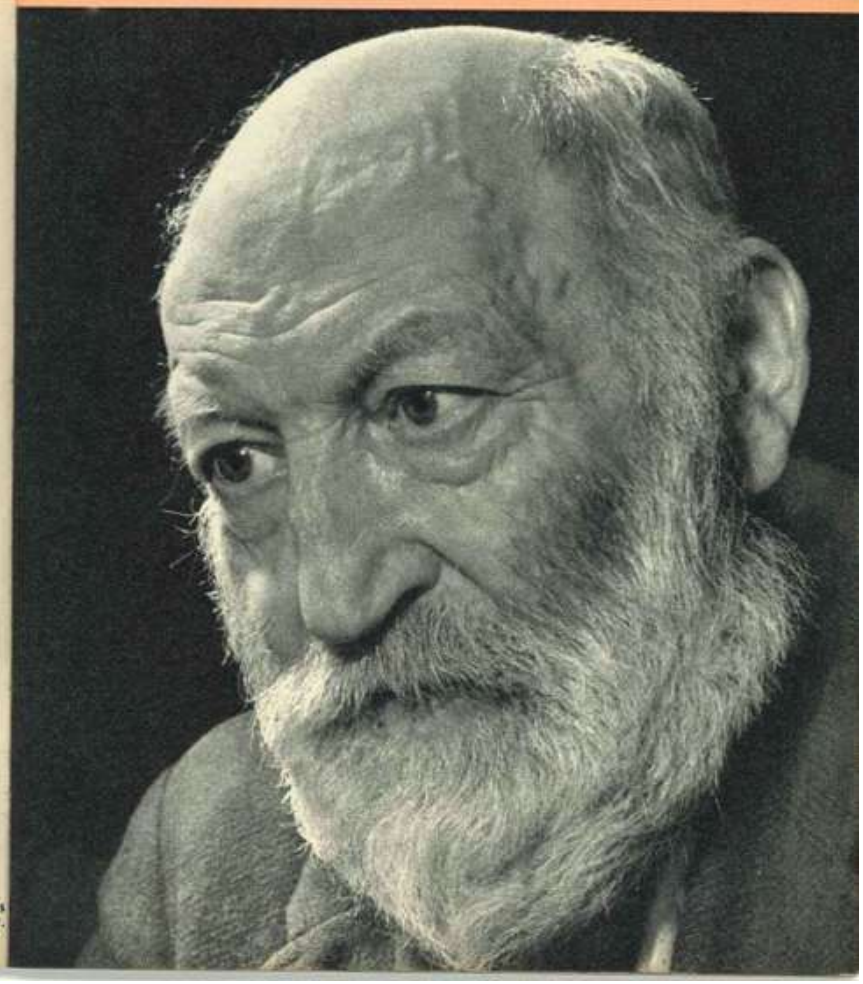

Vagabonden Christian Kaaes karakterfulde ansigt.

Uge-Revyen
14/8 1956

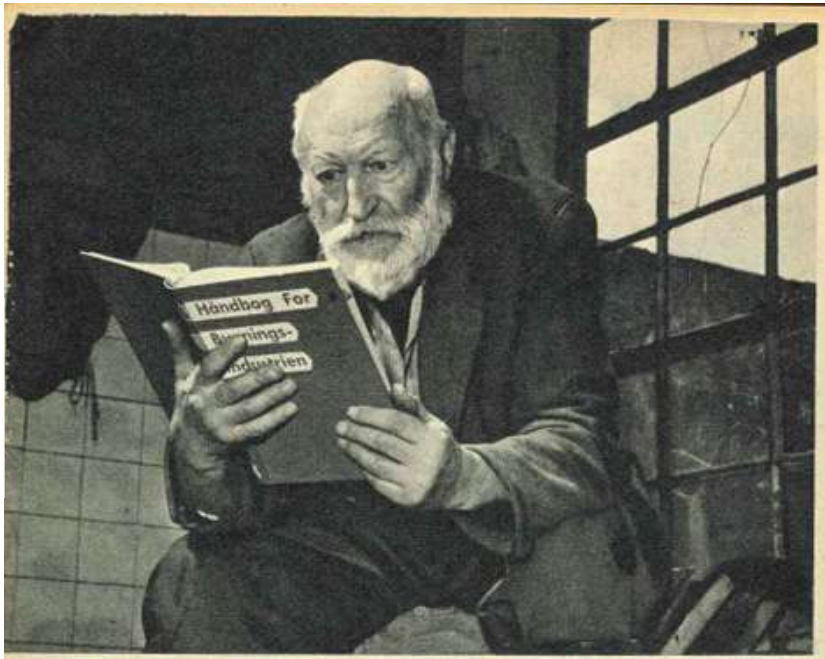

Da Christian Kaae skulle fotograferes, ville han ikke hente en af sine egne bøger. „Jeg har kun få, for musene æder dem," sagde han. I stedet greb han den nærmeste bog, han kunne finde: Håndbog for Bygningsindustrien. Det er den, han her studerer med interesse.

Han sidder med en cigaretstump og ryger den, med fare for det hvide skæg, til sidste millimeter.

„Da krigen kom, var jeg i Sydtyskland. Jeg har altid haft sympati for den svage, og sådan opfattede jeg Tyskland – dengang. Jeg lod mig smitte af den nationale begejstringsbølge og meldte mig frivilligt til hæren. Det blev til fire år på vestfronten i den armé, der førtes af kronprins Ruprecht af Bayern. Jeg blev såret tre gange og er vist den eneste af de få danske, der meldte sig frivilligt, som overlevede."

„Der var jo Belgien – nu De talte om den svage?"

„Ja, det var ikke godt, men det er ulykkeligvis den slags ting, der sker i en krig. Jeg har prøvet dens vilkår og har set folk falde omkring mig, ja, jeg har selv slået ihjel."

„Det har ikke været let?"

„Nej, men medlidenhed bryder jeg mig ikke om. Derfor siger jeg om humanisme, som jeg gør. Hver har sit liv . . . det er skæbne eller Guds vilje, om man vil. Jeg har altid haft et hårdt hjerte. Ved fronten kunne ingen forstå, at jeg kunne lægge mig til at sove ved siden af de døde, men de led jo ikke mere . . . Det var hårde år. En tid derefter var jeg politibetjent i Tyskland, og så kom jeg 4 år på universitetet i Münster."

„Hvad læste De?"

„Jeg valgte fire fag, historie, litteraturhistorie, filosofi og statsvidenskab. Jeg var klar over, at jeg med det grundlag, jeg havde, ikke kunne få nogen afsluttende eksamen, men jeg fik lært noget."

„Er De så hård, som De siger?"

„Jeg tror det," siger han, men et eller andet i stemmen modsiger ham, og han taler hastigt videre i en næsten formfuldendt forelæsning om den politiske udvikling i Tyskland efter første krig. Både hans hukommelse og hans viden er imponerende.

„Der kom nye vandreår. Da Hitler kom til magten, forlod jeg for alvor Tyskland, men jeg bevarede min sympati for tyskerne . . ."

„Også den 9. april?"

„*Nej*," siger han med eftertryk. „Da var den forbi. Da var *vi* de svage. Sådan var det også med Finland. Jeg meldte mig til vinterkrigen, men var for gammel."

„Hvad har De haft ud af alt dette?"

„Skal man have noget ud af det? Jeg har studeret forholdene, hvor jeg kom, jeg har læst meget og holdt mine historiske interesser ved lige, når jeg kunne. Jeg har studeret mennesker og truffet mange mærkelige. En tid var jeg endda i tjeneste hos en kultiveret herre, der sagde, at han havde været fyrste i Estland. Jeg lod mig bedrage af fyrstekronen på hans kuffert. Vi rejste rundt til den tyske adel, og bagefter viste det sig, at han havde brugt mig som påskud til at slå den for penge. Han havde fortalt, at jeg som hans tro mand havde frelst ham fra revolutionen, og at han nu var ked af ikke at kunne belønne mig. Pengene så jeg dog aldrig, men jeg fik min løn. En gang sendte han mig efter piller på et apotek, da jeg kom tilbage, var han forsvundet. Han havde dog betalt hotelregningen. Senere så jeg, at han var fængslet – også for ægteskabsvindlerier."

„Længtes De aldrig hjem?"

„Nej. Jeg har aldrig savnet min familie, og den har nok heller ikke savnet mig.

„De tager ud og holder foredrag?"

„Det sker . . . mest historiske emner."

For første gang er der et smil i hans skæg.

Vi går ud gennem laden, han løfter hånden til hilsen: „Tak for besøget." ★

Christian Kaae ved gavlen af den lodebygning, hvor han i 7 år har haft sit hjem. Nu kunne han tænke sig at drage af sted igen.



65 år – 10. august 1956 Kolding Folkeblad

Fejl i avisen – bliver 69 år.


65 AAR

Onkel Tom

— Onsdag den 15. august fylder Chr. Kaae — bedre kendt som „Onkel Tom" —„Brændkjærgaard", Kolding, 65 aar. „Onkel Tom", som Folkebladet for nogle maaneder siden bragte en samtale med, er en usædvanlig personlighed. En aarrække har han boet i „Brændkjærgaard"s lade, og han holder af at meditere i sin ensomhed. Han er ikke blot en højt begavet mand, men han er samtidig en mand med en omfattende viden paa en række omraader. — „Onkel Tom" taler flere sprog, han er historiker, og han besidder et omfattende filosofisk kundskabeforraad.I sin omskiftelige tilværelse har han været vidt omkring i verden, og i flere aar studerede han ved et tysk universitet,

ligesom han gjorde 1. verdenskrig med som tysk soldat. „Onkel Tom" er en rolig og uhyre særpræget skikkelse, en vor tids Sokrates, der har forstaaet alt andet end at „falde til" i samfundets normale rytme. Han maaler ikke med gennemsnits-borgerens gennemsnits-alen, men han har sine egne — og ingenlunde stereotype — begreber om tilværelsens foreteelser. Som foredragsholder er „Onkel Tom" kendt og skattet paa den ganske egn, og

man lytter gerne til den kloge og vidende mands interessante og fængslende tale.

Kolding Folkeblad

Foredrag



Onkel Tom paa Talerstolen med et historisk Foredrag

En usædvanlig og udbytterig Aften i Aagaard Forsamlingshus

Fosthroderskabet i Aagaard holdt Møde i Aftes med Chr. Kaae („Onkel Tom") som Taler.

Emnet var Dansk og Tysk i Kultur og Kamp gennem 1000 Aar. — Kr. Nielsen, Skovlække, bød velkommen og gav Ordet til Aftenens Taler.

Fælles Sagn

I vor Sagnhistorie nævnes Stærkodder og i Tysklands Sagnhistorie forekommer hans Navn ogsaa. — Flere gamle Sagn er fælles. Paa Kejser Karl den Stores Tid hører vi første Gang om Berøring mellem Dansk og Tysk.

To Folkestammer i hans Rige, Angelsakserne og Frankerre, har givet Navn til henholdsvis England og Frankrig. Ved Karl den Stores Hird var Holger Danske. Vi hører ikke om ham i nogen dansk Historie. Karl den Store var Kristen, og Holger Danske var den første Dansker, der gik over til Kristendommen. Karls Rige blev delt i 3 efter hans Død, og hans Efterman i Tyskland var Ludvig den Fromme.

Da Ansgar fulgte med

I Klakring ved Horsens Fjord residerede Harald Klak, og han søgte Hjælp hos Ludvig den Fromme, og

Danmark. Først under Knud den Store var Kristendommen udbredt i Danmark. Sidst paa Bornholm, der laa saa afsides. — Valdemar den Store havde et Møde med den tyske Kejser Frederik Barbarossa (Rødskæg), hvor Valdemar hyldede Kejseren som sin Overherre.

Da Historien tog Fart

der. Krigen tærede paa Landet. D var tyske Landsknægte, der bevi kede, at Kr. d. III kom til Magte og Adelen fik vældig Indflydels Syvaarskrigen mellem Fr. d. II Erik d. 14 i Sverige kæmpedes m lem Svensken og tyske Lejetropp og endte r[illegible]ltatløs.

Schiller og Wallenstein

Dynastiet Habsburg var et Ve densrige, men blev bremset noget 30-Aars Krigen. De enkelte Fyrst bestemte, hvilken Religion, Unde saatterne skulde antage. Kr. d. og Sveriges Konge, Gustav Ado deltog i denne Krig. Kr. d. 4 l Nederlag mod General Tilly og bl forfulgt op gennem Jylland af Wa lenstein. Schiller har skrevet Helaftens Skuespil om Wallenste Englænderne tilbød at financie Krigen videre, men Kr. d. 4. vil ikke bryde Freden, der var slut Dagen før, og Gustav Adolf maat føre Krigen i Tyskland, hvor h lod Soldaterne gaa frem i en Kamporden.

Fr. d. III havde Krig med Sve skerne og fik Hjælp ude fra: 40.0 Tyskere rensede Jylland for Sve skere. Danmarks første Gener feltmarkskal var en Mecklenb ger.

Under Fr. d. 5 var der ingen ske Lejetropper i Landet, da kæmpede med England mod Fra rig. Ludvig d. 14. havde lovet Skaane, Halland, Blekinge og I huslen, hvis vi gik med dem sa men med England.

Pietismen m. m.

Kolding Folkeblad 25/4 1956

Foredrag



Taps

Onkel Tom som taler i Taps

Onsdag aften indleder Taps Ungdomsforening vinterens møder med besøg af Onkel Tom fra Brændkjærgaard i Kolding. Han fortæller om Danmark og de nordtyske kystlande. Man regner med stor tilslutning.

Taps Jagtforening

Kolding Folkeblad 18/9 1956

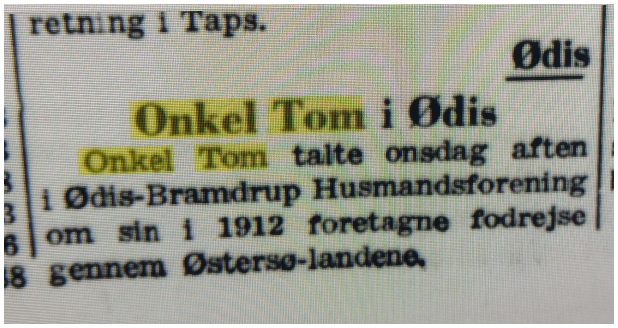

retning i Taps.

Ødis

Onkel Tom i Ødis

Onkel Tom talte onsdag aften i Ødis-Bramdrup Husmandsforening om sin i 1912 foretagne fodrejse gennem Østersø-landene.

Kolding Folkeblad 14/12 1956



tede.

Harte-Bramdrup

Onkel Tom som taler i Ejstrup Foredragsforening

Ejstrup Foredragsforening havde i aftes arrangeret et udmærket møde paa Afholdshotellet med Chr. Kaae, Brændkjærgaard, kaldet Onkel Tom, som taler. Formanden, pantefoged Nikolaj Augustinus, Ejstrup, bød velkommen til forsamlingen, og derefter fik Onkel Tom ordet. Han fortalte om begrebet tid og berettede om oprindelsen til aarets, maanedernes og ugernes navne.

Derefter var der fælles kaffebord, og bagefter fortalte Chr. Kaae oplevelser fra Tyskland, bl. a. fik man

Kolding Folkeblad 17/10 1956

Foredrag – udpluk fra aviser ….

April 1956 **Fostbroderskabet i Aagaard**
Dansk og tysk kultur og kamp gennem 1000 år

September 1956 **Taps Ungdomsforening**
Danmark og de nordtyske kystlande – træk fra en fodtur rund om Østersøen,
og om den tid, han tjente hos en fyrste i Tyskland

Oktober 1956 **Kolding Ungdomsforening**
Onkel Tom kommer og fortæller

Ejstrup Foredragsforening på Ejstrup Afholdshotel
Foredrag om begrebet tid og oprindelsen til årets, månedernes og ugernes navne
- samt oplevelser fra Tyskland. Fortalte bl.a. levende og interessant om hans ophold som tjener hos en russisk fyrste.

Ferup Ungdomsforening
Fremmedfolk i Danmark – som bl.a. Absalon, Thomas Kingo m.fl.

December 1956 **Ødis-Bramdrup Husmandsforening**
Fortalte om sin i 1912 fodrejse gennem Østersølandene samt oplevelser fra Ungarn

Mart 1957 **Ungdomsforeningen i V. Nebel**
Forskellige statsstyreformer, forfatningernes historie gennem tiderne

December 1957 **Harte Gymnastikforening**
Julen og Santa Lucia

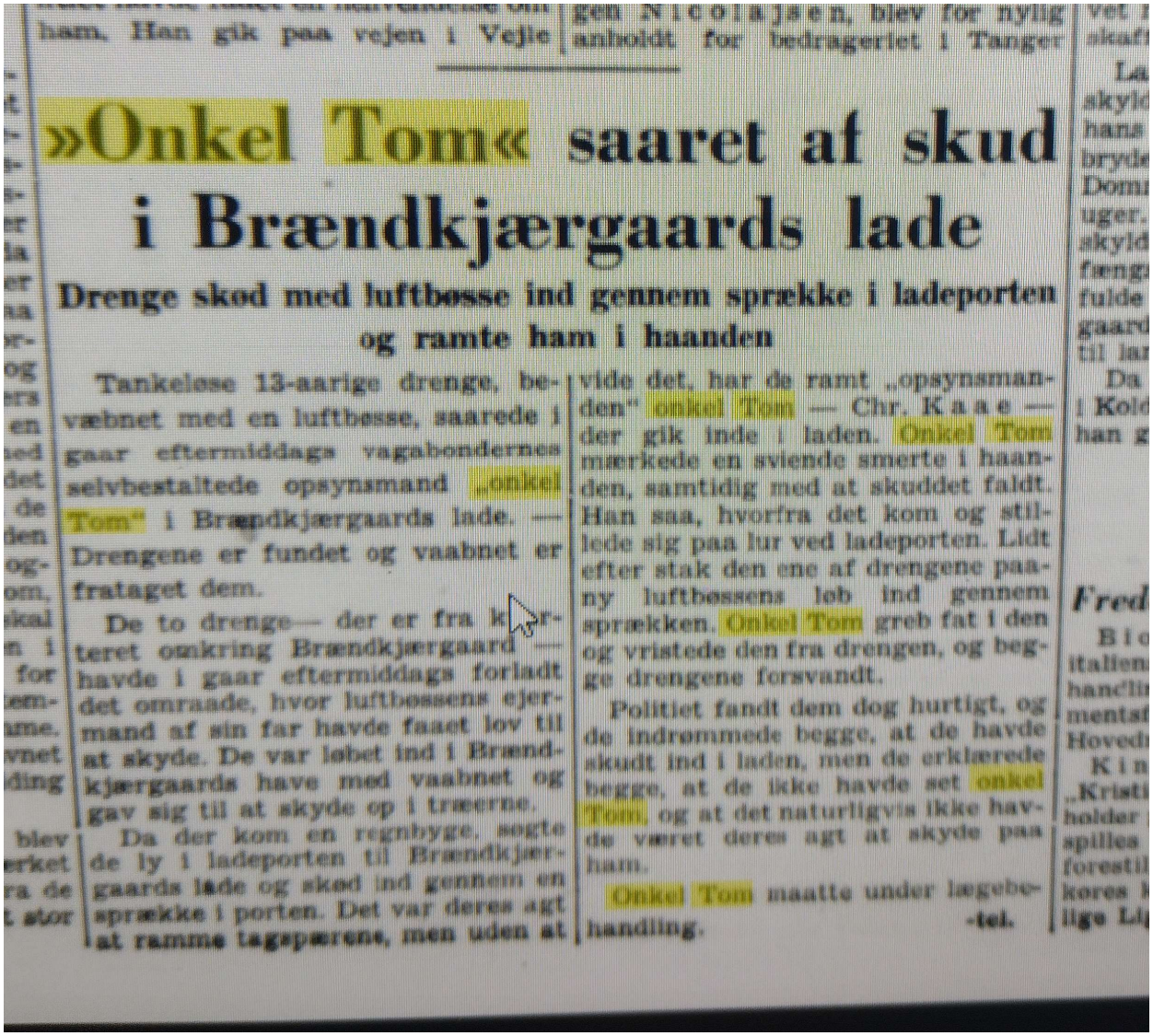

hasm. Han gik paa vejen i Vejle

gen Nicolajsen, blev for nylig anholdt for bedragerier i Tanger

»Onkel Tom« saaret af skud i Brændkjærgaards lade

Drenge skød med luftbøsse ind gennem sprække i ladeporten og ramte ham i haanden

Tankelese 13-aarige drenge, bevæbnet med en lufthesse, saarede i gaar eftermiddags vagabondernes selvbestaltede opsynamand „onkel Tom" i Brændkjærgaards lade. — Drengene er fundet og vaabnet er frataget dem.

De to drenge— der er fra kvarteret omkring Brændkjærgaard — havde i gaar eftermiddags forladt det omraade, hvor luftbøssens ejermand af sin far havde faaet lov til at skyde. De var løbet ind i Brændkjærgaards have med vaabnet og gav sig til at skyde op i træerne.

Da der kom en regnbyge, søgte de ly i ladeporten til Brændkjærgaards lade og skød ind gennem en sprække i porten. Det var deres agt at ramme tagspærene, men uden at vide det, har de ramt „opsynsmanden" onkel Tom — Chr. Kaae — der gik inde i laden. Onkel Tom mærkede en sviende smerte i haanden, samtidig med at skuddet faldt. Han saa, hvorfra det kom og stillede sig paa lur ved ladeporten. Lidt efter stak den ene af drengene paany luftbøssens løb ind gennem sprækken. Onkel Tom greb fat i den og vristede den fra drengen, og begge drengene forsvandt.

Politiet fandt dem dog hurtigt, og de indrømmede begge, at de havde skudt ind i laden, men de erklærede begge, at de ikke havde set onkel Tom, og at det naturligvis ikke havde været deres agt at skyde paa ham.

Onkel Tom maatte under lægebehandling. -tei.

Kolding
Folkeblad
30/8 1956

Det gamle hønsehus i køkkenhaven på Brændkjærgaard

Onkel Toms bopæl efter at gårdens bygninger blev nedrevet i september 1958

Bopæl frem til februar 1967

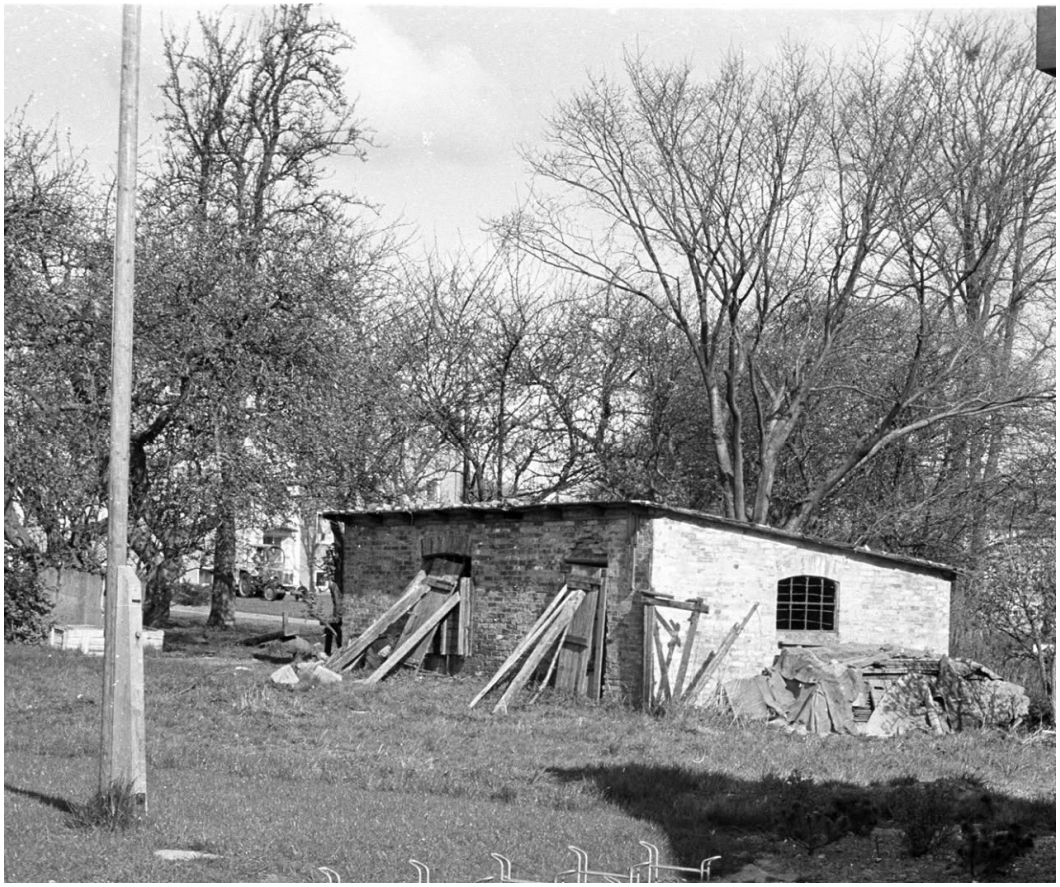

Indvielsen af Brændkjærkirken 24/4 1966

Onkel Tom på forsiden af avisen ….



TRYKsager

Kolding Folkeblad

KOLDINGHUS MARGARINE

Mandag den 25. april 1966

95. årgang. Nr. 94

Pludselig blev det forår

De radikale nu parat til Momsen

Ingen afklaring om kildeskat og fradragsreglen

Små folkedansere

Han må vige for ny kirke

Ungkarle mest ødsle

Opsparingen størst for ægtepar uden børn viser forbrugerundersøgelse

Ung mand skød efter politiet

Kærestesorg havde fået ham til at barrikadere sig på sit værelse med gevær

Åle-bugten

INDVIELSE TIL Melitta DEMONSTRATION



Brændkjærkirken drager måske fordel af ny lov

Den ny kirke i Koldings sydlige bydel indviet i går

Onkel Tom

NILFISK støvsuger

388.00

FREDE MADSEN

Restaurant HAFNIA

Ikke den maj

Blandt de 75 gæster, som var inviteret til indvielsen, blev én omfattet med særlig interesse. Det var kirkens nærmeste nabo, Chr. Emilius Kaae, bedre kendt som „Onkel Tom". Han deltog også i festmiddagen på Slotshotellet efter højtideligheden.

„Onkel Tom" har været et næsten dagligt samtaleemne, mens byggeriet stod på. Mange var – og er stadig – af den opfattelse, at „Onkel Tom" skulle fjernes fra sit hus „med magt". I sandhedens interesse skal det siges, at hans hus næppe vil findes egnet som menneskebolig af sundhedsmyndighederne, så fra et humanitært synspunkt har tilhængerne af denne udvej afgjort ret. På den anden side er „Onkel Tom" ikke en person, man sådan bare fjerner.

– Vi har forsøgt snart sagt alt, fortæller overlærer Harald Iversen. Vi har skaffet „Onkel Tom" plads på alderdomshjemmet – men det afslog han kategorisk. Så tilbød vi ham en beboelsesvogn, som kunne stilles op på en nærmere angiven grund. Den tanke tiltalte ham heller ikke.

I efteråret drøftede jeg pany spørgsmålet med „Onkel Tom", og da lovede han at flytte 1. maj. Men da jeg for nogle dage siden gjorde ham opmærksom på, at nu nærmede tiden sig, svarede han:

– Jamen, jeg mente 1. maj 1967.

Brændkjærkirkens indvielse april 1966



Avisartikel 26/4 1966

Kolding Folkeblad

om, at tildeling af holdepladser og … at finde en løsning, slutter borgmesteren. 1965

Onkel Toms digte overraskede alle

Menighedsrådet vil gerne finde bolig til den ny kirkes nabo

Chr. Emilius Kaae, Brændkjærkirkens nabo, bedre kendt som Onkel Tom, overraskede og imponerede gæsterne ved festmiddagen på Slotshotellet efter indvielsen af Brændkjærkirken.



Onkel Tom.

Med sin magtfulde basstemme citerede han for den store forsamling — og uden manuskript — et selvforfattet digt på 21 vers.

Efter stormende bifald gjorde Onkel Tom nogle filosofiske betragtninger og redegjorde blandt andet for, hvad „en ballade" er i poetisk, litterær betydning, og han sluttede med endnu et selvforfattet digt om det at gå i kirke.

Spørgsmålet om hans fremtidige bopæl er stadig uløst. Menighedsrådet kan ikke klare problemet alene. Det må have hjælp udefra, og selv om Onkel Tom ikke stiller store krav til tilværelsen, kan det blive vanskeligt at finde et nyt hjem, der vil tiltale ham. Menighedsrådet modtager derfor gerne tilbud om en lejlighed eller et par værelser, så Onkel Tom kan blive hjulpet på bedste måde.

Før Onkel Tom tog ordet ved festmiddagen, havde en lang række talere udtrykt gode ønsker for menighed, sognepræst og menighedsråd. — Viceborgmester Svend Christensen overrakte på byrådets vegne en check på 1000 kroner til hjælp til kirkens videre udbygning.

Brændkjærkirkens hjemmeside

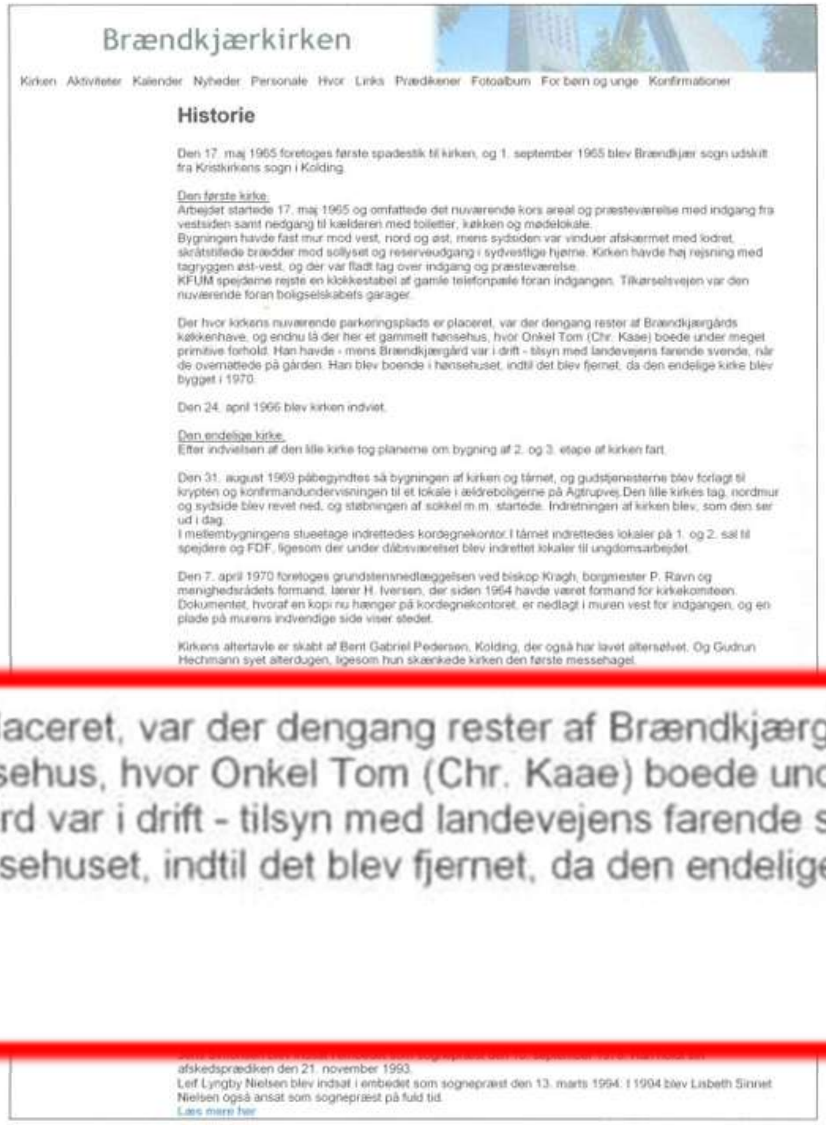

Brændkjærkirken

Kirken Aktiviteter Kalender Nyheder Personale Hvor Links Prædikener Fotoalbum For børn og unge Konfirmationer

Historie

Den 17. maj 1965 foretoges første spadestik til kirken, og 1. september 1965 blev Brændkjær sogn udskilt fra Kristkirkens sogn i Kolding.

Den første kirke.
Arbejdet startede 17. maj 1965 og omfattede det nuværende kors areal og præstestuerelse med indgang fra vestsiden samt nedgang til kælderen med toiletter, køkken og mødelokale.
Bygningen havde fast mur mod vest, nord og øst, mens sydsiden var vinduer afskærmet med lodret, skråtstillede brædder mod sollyset og reserveudgang i sydvestlige hjørne. Kirken havde høj rejsning med tagryggen øst-vest, og der var flådt tag over indgang og præstestuerelse.
KFUM spejderne rejste en klokkestabel af gamle telefonpæle foran indgangen. Tilkørselsvejen var den nuværende foran boligselskabets garager.

Der hvor kirkens nuværende parkeringsplads er placeret, var der dengang rester af Brændkjærgårds køkkenhave, og endnu lå der her et gammelt hønsehus, hvor Onkel Tom (Chr. Kaae) boede under meget primitive forhold. Han havde - mens Brændkjærgård var i drift - tilsyn med landevejens farende svende, når de overnattede på gården. Han blev boende i hønsehuset, indtil det blev fjernet, da den endelige kirke blev bygget i 1970.

Den 24. april 1966 blev kirken indviet.

Den endelige kirke.
Efter indvielsen af den lille kirke tog planerne om bygning af 2. og 3. etape af kirken fart.

Den 31. august 1969 påbegyndtes så bygningen af kirken og tårnet, og gudstjenesterne blev forlagt til krypten og konfirmandundervisningen til et lokale i ældreboligerne på Agtrupvej.Den lille kirkes tag, nordmur og sydside blev revet ned, og støbningen af sokkel m.m. startede. Indretningen af kirken blev, som den ser ud i dag.
I mellembygningens stueetage indrettedes kordegnekontor.I tårnet indrettedes lokaler på 1. og 2. sal til spejdere og FDF, ligesom der under dåbsværelset blev indrettet lokaler til ungdomsarbejdet.

Den 7. april 1970 foretoges grundstensnedlæggelsen ved biskop Kragh, borgmester P. Ravn og menighedsrådets formand, lærer H. Iversen, der siden 1964 havde været formand for kirkekomiteen. Dokumentet, hvoraf en kopi nu hænger på kordegnekontoret, er nedlagt i muren vest for indgangen, og en plade på murens indvendige side viser stedet.

Kirkens altertavle er skabt af Bent Gabriel Pedersen, Kolding, der også har lavet altersølvet. Og Gudrun Hechmann syet alterdugen, ligesom hun skænkede kirken den første messehagel.

afskedsprædiken den 21. november 1993.
Leif Lyngby Nielsen blev indsat i embedet som sognepræst den 13. marts 1994. I 1994 blev Lisbeth Sinnet Nielsen også ansat som sognepræst på fuld tid.
Læs mere her

Der hvor kirkens nuværende parkeringsplads er placeret, var der dengang rester af Brændkjærgårds køkkenhave, og endnu lå der her et gammelt hønsehus, hvor Onkel Tom (Chr. Kaae) boede under meget primitive forhold. Han havde - mens Brændkjærgård var i drift - tilsyn med landevejens farende svende, når de overnattede på gården. Han blev boende i hønsehuset, indtil det blev fjernet, da den endelige kirke blev bygget i 1970.

Den 24. april 1966 blev kirken indviet.

Brændkjærkirken i Kolding i dag







Avisartikel 2/5 1966

Kolding Folkeblad

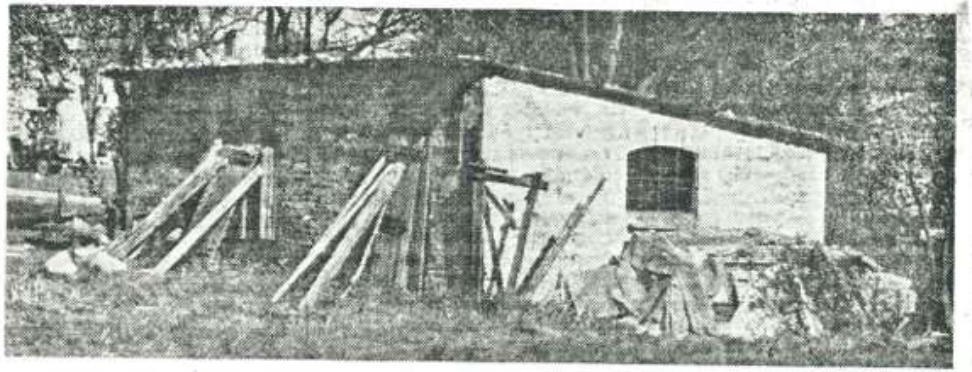

Skuret ved Brændkjærkirken, der nu skal fjernes. 1966

Opgiver eneboer-livet

Onkel Tom på „Overmarksgården" og hans skur skal fjernes

Onkel Tom er blevet sagt op. Da „Brændkjærgård", hvor Chr. Emilius Kaae, som onkel Toms rigtige navn er, i sin tid blev nedlagt, flyttede han ind i sit skur, hvor han har boet en årrække.

Onkel Tom havde i en halv snes år passet svin på gården og havde ikke lyst til at flytte derfra. I februar i år opgav han sin frivillige eneboertilværelse og flyttede ind på „Overmarksgården". Digten begyndte nemlig at blive for slem for den næsten 80-årige.

Her fik han i går brev fra Brændkjærkirkens Menighedsråd om, at han ikke længere kan have domicil i skuret.

– Vi kan ikke længere have skuret stående her på kirkens grund, siger menighedsrådets formand, overlærer H. Iversen. Det virker i høj grad skæmmende. Ganske vist siger onkel Tom, at han helst vil blive boende, men det er nu også for han egen skyld, at vi har sagt ham op. En mand i hans alder kan ikke være tjent med at bo under så primitive forhold. – Såvidt overlærer Iversen.

Onkel Tom er en begavet og særpræget mand, som i sin levevis ikke følger andre normer end sine egne. Disse normer er erhvervet under et langt omskifteligt liv.

I sin ungdom var han i Tyskland, hvor han dels gjorde 1. verdenskrig med, dels studerede på universitetet i Münster nogle år. Han har stadig en utrolig hukommelse og kan fortælle både om sine egne oplevelser og om sin omfattende læsning i timevis. Hans store interesse er digtning – han sætter alle mulige emner på vers, skriver digte om folkepensionen, om Brændkjærkirken, om byens skulpturer m. m.

Det er ikke kommet bag på nogen, at onkel Tom er blevet sagt op, heller ikke bag på ham selv. Hvis han ikke finder på andre muligheder, kan han blive boende på „Overmarksgården", hvor det lader til, at eneboeren allerede har tilpasset sig forholdene godt.



Onkel Tom, der må opgive sin eneboertilværelse.

Avisartikel 13/5 1967

En omvendt onkel Tom

Onkel Tom flyttede i februar måned op på „Overmarksgården". Han var da så nedbrudt af gigt og rheumatisme, at man måtte bære ham ud af hytten ved Brændkjærkirken. Han er nu kommet til kræfter og har affundet sig med, at han ikke kan vende tilbage til sin hytte. — Men selv om jeg ikke længere ønsker at fortsætte min eneboer-tilværelse, er jeg ikke blevet nogen selskabspapageje. Nu er jeg rask og kan ikke tænke mig at blive her. Jeg har planer om at købe hus i Christiansfeld og håber, jeg kan finde en dame, der vil være husbestyrerinde for mig. Jeg har indset det sande i Biblens ord om, at det ikke er godt for mennesket at være ene.



Kolding Folkeblad

Artikel i ugeblad juli 1967

Familie Journalen ?

NU ER ONKEL TOM GAMMEL

Af C. C. ANDERSEN



Engang gik han på universitet, men han var født til de lange vandringer. Da han faldt til ro, blev han »grise-major«, og landevejens folk blev den gamle, livskloge mands venner.

ARTIKEL *Onkel Tom* er blevet gammel. Den, der skriver disse linier, har truffet ham adskillige gange for år tilbage, da han holdt til på en gård i udkanten af Kolding. En markant personlighed, særpræget og hjertensgod. Han var spritternes ven uden selv at røre de våde varer, hans officielle job var grise-passer-grisemajor, kaldte han sig selv – og ind imellem stod han på talerstole i forsamlingshuse land om nyttige kulturplanter. Aakjær skrev om rug og havre, jeg har skrevet om kartofler, mynte, byg og hvede. Nej, det er ikke blevet udgivet – endnu. Men det kommer måske en dag, det håber jeg da. Lad mig nu komme ud af helvedes forgård først. Selv om jeg har enestue, er det ikke til at samle tankerne her.

Jeg bliver 80 i denne måned, og da skal der være fest. Jeg håber, at alle mine gamle venner fra gjorde det, og så vidt jeg har forstået, er jeg den eneste, der overlevede. Unationalt? Nej, det var krigens eventyr, der lokkede mig. Havde jeg på pågældende tidspunkt tilfældigvis været i England, Belgien eller Frankrig, havde jeg meldt mig under *deres faner*. Nu var det altså Wilhelms.

Jeg gjorde hele krigen med, blev såret nogle gange, men ikke alvorligt. Også revolutionen oplevede jeg i Tyskland, og den tid, der fulgte efter.

Radio og fjernsyn august 1967

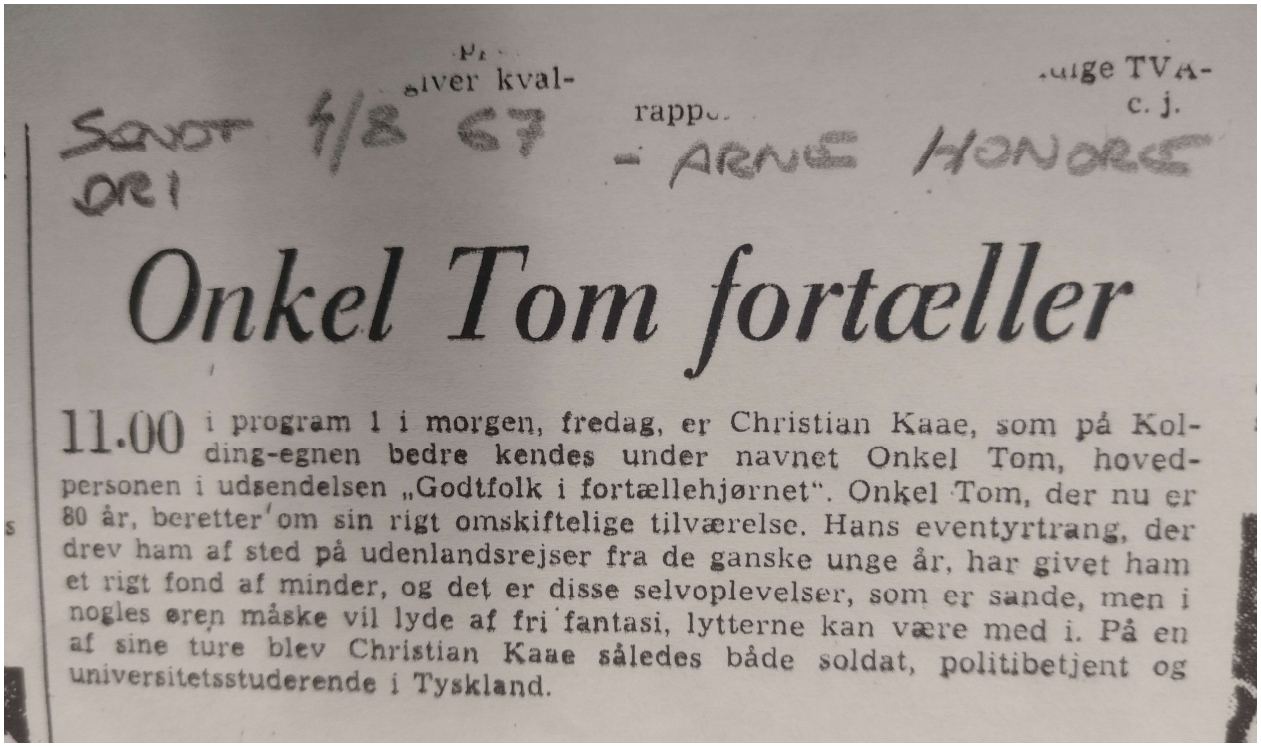

SENDT 4/8 67
ORI

- ARNE HONORÉ

Onkel Tom fortæller

11.00 i program 1 i morgen, fredag, er Christian Kaae, som på Kolding-egnen bedre kendes under navnet Onkel Tom, hovedpersonen i udsendelsen „Godtfolk i fortællehjørnet". Onkel Tom, der nu er 80 år, beretter om sin rigt omskiftelige tilværelse. Hans eventyrtrang, der drev ham af sted på udenlandsrejser fra de ganske unge år, har givet ham et rigt fond af minder, og det er disse selvoplevelser, som er sande, men i nogles øren måske vil lyde af fri fantasi, lytterne kan være med i. På en af sine ture blev Christian Kaae således både soldat, politibetjent og universitetsstuderende i Tyskland.



Onkel Tom i radioen

Christian E. Kaae, bedre kendt som onkel Tom, der nu bor på Overmarksgården, er kommet i fortællehjørnet, hvilket radiolytterne kan nyde godt af på fredag kl. 11, hvor han fortæller i udsendelsen „Godtfolk i fortællehjørnet" i program 1.

Onkel Tom, der den 15. august fylder 80 år, har tre gange tidligere medvirket i radioudsendelser og en gang i en fjernsynsudsendelse. I udsendelsen på fredag vil han fortælle om sine oplevelser i Tyskland, hvor han frivilligt gjorde tjeneste under den sidste tyske kejser.

Kolding Folkeblad 12/7 1967

80 år – 15. august 1967

Kolding Folkeblad



FOLKEBLADET TIRSDAG 15. AUGUST 1967

Fra kriger til svine-major

Det historiske fænomen, Onkel Tom, fylder 80 i dag

Breve fra læserne

Hold da helt ferie — også for husmoderen

L69 lydbånd - Interview med Onkel Tom, optaget af Gudrun Hechmann i 1966. 1½ times varighed

Gudrun Hechmann (født 1906 på Østerbro i København - død 1992 i Kolding). Først og fremmest møder man ofte hendes mange billeder af Kolding By taget i årene 1959-1980. **Udover de mange dias, som vi er i gang med at genscanne, stod hun i 1970'erne bag en lang række båndede interviews med kendte og ukendte koldingensere.**

Gudrun Hechmann blev i 1935 ansat som vikar ved Kolding Højere Almenskole og i 1945 bliver hun lektor. Hun tager sin afsked i 1957 på grund af sygdom, men fortsætter dog undervisningen i forskellige anledninger.

Man fik også glæde af hendes engagement i Brændkjærkirkens menighedsråd, og i en årrække var hun også redaktør af Kolding Kirkeblad.



Lydoptagelser opbevares på Kolding Stadsarkiv

Kolding Folkeblad – 12.07.1969 81 år



Dødsfald

†

Det meddeles herved, at

Christian Emilius Kaae

»onkel Tom«

i dag er afgået ved døden.

Kolding, den 11. juli 1969.

De efterladte.

Begravelsen foregår tirsdag den 15. kl. 13 fra Sdr. Kirkegårds kapel



film om, hvad der sker, når man tager hippimiljøet ud midt på den

jeg alvorligt bange for, at projektet kan lide skibbrud.

„Onkel Toms" begravelse

„Onkel Tom" – Chr. Kaae – blev i går begravet fra Sdr. Kirkegårds kapel. Selv om Onkel Toms navn var kendt og værdsat i vide kredse, var der kun få deltagere i mindehøjtideligheden.

Brændkjærkirkens organist, H. J. Holstebroe, hyldede Chr. Kaae ved som indgangs- og udgangspræludium at spille musikken, som han komponerede til Onkel Toms lille salme „Kirkehuset, som det står til stede" og til det ca. 25 vers lange digt, som Chr. Kaae fremsagde ved Brændkjærkirkens indvielse.

Pastor E. Rahbek Pedersen gik i sin tale ud fra en linie i Grundtvigs salme: „Menneskelivet er underligt, langt mere end vi kan beskrive" og sagde bl. a.:

– At menneskelivet er underligt, er en erfaring, man ofte gør. Også når man tænker på Onkel Toms liv, føler man, at menneskelivet er underligt. Han var anderledes end andre og ønskede at være anderledes – en usædvanlig og særpræget personlighed. Hans liv havde andre værdier end dem, folk i almindelighed stræber efter. Og selv om han det meste af sit liv vel var en fattig mand, følte han vist selv, at han havde et rigt liv.

– Vi er nogle fra Brændkjærkirken, fortsatte pastor Rahbek Pedersen, der særlig husker ham fra hans tid i den lille hytte „Brændkjærvrå". Han fulgte interesseret kirkebyggeriet, og det var en stor dag for ham, da han ved middagen efter kirkens indvielse fremsagde sit lange digt om kirkens tilblivelse. Men når Grundtvig taler om menneskelivet som underligt, viser sangen, at det også er tænkt i dybere forstand, at menneskelivet er et Guds under. „Mennesket er i Guds billede skabt", siger han, og her ved livets afslutning må det være vor trøst, at vi er Guds skabninger. Guds børn, der må kalde ham far.

Ved graven takkede bestyrer Junus Pedersen, Overmarksgården, følget for deltagelsen.

Børnene fortærer 700 stykker mad pr. dag

Appetitten er der ikke noget i vejen med, vejret er dejligt og omgivelserne herlige. Ikke underligt, at de 47 medlemmer af D. U. L — Leg og Virke i Kolding nyder sommerlejren i klitterne ved Blokhus. Havluften skaber sult, og der fortæres op til 700 stykker mad pr. dag.

Lejren har nu varet i seks dage. Den første dag blev benyttet til indretning, og der har desuden været valg til lejrråd og sportsudvalg, cirkusudvalg og redaktion, hvor børnene holdt stormende valgtaler. Man har haft olympiadedag med præmier til både vindere og tabere, ligesom der har været arrangeret besøg i Alborg Zoo og Tivoli.

DUI'erne vender tilbage fredag eftermiddag.

”Onkel Tom” – Chr. Kaae - blev i går begravet fra Sdr. Kirkegårds kapel.
Selv om Onkel Toms navn var kendt og værdsat i vide kredse, var der **kun få deltagere i mindehøjtiden.**
Brændkjærkirkens organist H.J. Holstebroe, **hyldede Chr. Kaae ved som indgangs- og udgangspræludium at spille musikken, som han komponerede til Onkel Toms lille salme ”Kirkehuset, som det står til stede”** og til det ca. 25 vers lange digt, som Chr. Kaae **fremsagde ved Brændkjærkirkens indvielse**.
Pastor E. Rahbek Pedersen gik i sin tale ud fra en linie i Grundtvigs salme: **”Menneskelivet er underligt, langt mere end vi kan beskrive” …. Han var anderledes end andre og ønskede at være anderledes – en usædvanlig og særpræget personlighed ……..**

Kolding Folkeblad 16/7 1969

Onkel Toms eftermæle…

- Kolding Stadsarkiv (KoldingWiki) – har samling om Onkel Toms liv i Kolding samt på hjemmeside detaljeret beskrivelse af hans liv.
- Mindesten over Christian E. Kaae opsat på parkeringspladsen ved Brændkjærkirken – hvor skuret/hønshuset lå.
- Ved byfesten i Brændkjær (brændkjærbrød) har Onkel Tom i 2017 været tema for byfesten – udmøntet i udveksling af lokale historier om hans liv i Brændkjær, brygning af øl (Onkel Toms Belgiske Ale) og kåring af årets Brændkjærbrød (med en orginal smag)
- Onkel Tom er blevet en del af Koldings historie for lokalområdet og tiden

KOLDING STADSARKIV

Navigation

Forside
Alle artikler
Kategorier

Deltagelse

Opret en konto
Skriv en ny artikel
Hjælp

Wikiværktøjer

Specialsider

Chr. Emilius Kaae

Side Diskussion

Vis Vis kildetekst Historik

Indholdsfortegnelse skjul

1 Christian Emilius Kaae
2 Krig, Tyskland og fængsel
3 På arbejdsstalt
4 Tiden i Kolding
5 Litteratur og kilder



Chr. Emilius Kaae

Chr. Emilius Kaae ved Brændkjærkirkens indvielse d. 24. april 1966. Kolding Stadsarkiv, Fotograf N. N.

Født: 15. august 1887

Død: 11. juli 1969

Ægtefælle: Ugift

Erhverv: Landarbejder, digter og foredragsholder

Christian Emilius Kaae

Christian Emilius Kaae (f. 15-8-1887 - d. 11-7-1969) er bedre kendt under navnet "Onkel Tom". Han var en af Koldings kendte originaler, der holdt foredrag rundt om i landet og i radioen, ligesom han skrev flere digte, bl.a. til Brændkjærkirkens indvielse. Øgenavnet kom af at han i en kort periode boede i en løvhytte i Vonsild Skov inden han kom til Brændkjærgård.

Han var søn af gårdejer Lars Nielsen Kaae (1841-1906) og hustru Karen Johanne Frederikke Kaae (født Johansen) (1853-1912) fra Abed i Stokkemarke Sogn, Lolland. Han havde to søskende; Niels Johannes Kaae (1881-1961) og Arendse Marie Kaae (gift Jegstrup) (f. 1889).

Krig, Tyskland og fængsel

Som ung var Chr. E. Kaae landvæsenselev, men det interesserede ham ikke. Han aftjente ikke sin værnepligt. Ved første session mødte han aldrig op, men senere blev han kasseret pga. en hjertefejl. Han rejste til Sønderjylland i 1910. I årene 1912-1914 rejste han rundt i Europa. Ifølge ham selv meldte han sig til den tyske hær i slutningen af 1915, idet han havde sympati for tyskerne, ligesom han blev grebet af den tyske krigsbegejstring. Den militære uddannelse startede ved slottet Segeberg i Holsten, og fortsatte senere i dele af det besatte Frankrig. Han blev efterfølgende sendt til fronten i Nordfrankrig og senere i Belgien. Han skulle være blevet lettere såret tre gange i løbet af krigen.

Der findes ikke skriftlige kilder til Chr. E. Kaae's militære karriere eller til årene der fulgte, så man bør tage hans udsagn med et gran salt. Chr. E. Kaae var klar over, at hans historie lød fantastisk, og i et interview i 1966 udtalte han da også, at: "meget af det lyder som usandheder". I 1926 blev han af politiet betegnet som værende "løgnagtig".

Kilde: Kolding Stadsarkiv - KoldingWiKi

Chr. Emilius Kaae - KoldingWiki

Brændkjærbajeren og mindesten





Mindesten ved Brændkjærkirken